

Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych
w województwie małopolskim w 2006 r.**

Kraków, maj 2007 r.

Spis treści

Wstęp	3
1. Cel opracowania	3
2. Podstawa opracowania	4
3. Metodologia opracowania	4
4. Analiza bezrobocia wg zawodów	5
5. Analiza ofert pracy wg zawodów	20
6. Oferty pracy i bezrobotni wg zawodów	33
7. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych	41
7.1 Zawody deficytowe	41
7.2 Zawody nadwyżkowe	45
8. Wnioski	46
Aneks tabelaryczny	i

Wstęp

Bezrobocie od kilkunastu lat jest jednym z najbardziej dotkliwych problemów społecznych, gospodarczych i politycznych w Polsce. Dla jego rozwiązania obok wzrostu ilości miejsc pracy, konieczne jest prowadzenie prawidłowej polityki rynku pracy. Dla właściwej realizacji polityki niezbędne jest stosowanie różnorodnych instrumentów adekwatnych do zakładanych celów. Jednym z ważniejszych instrumentów dla realizacji tej polityki jest sprawny system informacyjny, którego elementem jest monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych - badania łączące w syntetyczną całość informacje o popycie i podaży na rynku pracy. Niniejsze opracowanie będzie stanowić sprawozdanie z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych dla Małopolski w 2006 r.

1. Cel opracowania

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych łączy wiedzę z zakresu popytu i podaży siły roboczej w przekroju zawodowym. Informacje o bezrobociu i ofertach pracy posłużą w szczególności jako źródło informacji do:

- doskonalenia jakości usług rynku pracy w zakresie pośrednictwa i poradnictwa zawodowego, poprzez dostarczanie informacji w zakresie zawodów poszukiwanych przez pracodawców oraz zawodów, na które wygasa zapotrzebowanie na rynku pracy,
- właściwego planowania i prowadzenia działań w zakresie przeciwdziałania bezrobociu przez samorządy oraz instytucje i organizacje zajmujące się problematyką bezrobocia,
- inicjowania zgodnie z potrzebami rynku pracy kierunków szkoleń osób bezrobotnych,
- prowadzenia racjonalnego i zgodnego z potrzebami rynku gospodarowania środkami Funduszu Pracy,
- planowania poziomu i kierunków kształcenia zawodowego dostosowanego do potrzeb rynku pracy,
- sporządzania wykazu zawodów, za które może być dokonywana refundacja wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne pracowników młodocianych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celach przygotowania zawodowego.

2. Podstawa opracowania

Opracowywanie analiz rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, jest jednym z zadań samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy. Zadanie to wynika z zapisów Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art.8, ust.1 pkt 3).

Monitoring sporządzony jest z wykorzystaniem metodologii opracowanej przez Zdzisława Sadowskiego ujętej w „Zaleceniach metodycznych do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych”. Monitoring prowadzony jest z wykorzystaniem Klasyfikacji Zawodów i Specjalności wprowadzonych do stosowania Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 r. W opracowaniu wykorzystane będą 2 poziomy klasyfikacji: tzw. kod 4 - cyfrowy wyróżniający 392 grupy elementarne oraz kod 1 - cyfrowy wskazujący na grupy wielkie.

Sytuacja na rynku pracy w Małopolsce jest zróżnicowana. Najbardziej odstającym powiatem jest Kraków (miasto na prawach powiatu), dlatego w przypadku ogólnych zestawień o osobach bezrobotnych, ofertach pracy zostaną zaprezentowane charakterystyki dla tego lokalnego rynku pracy. Ponadto, w aneksie tabelarycznym stanowiącym integralną część tego opracowania zostały zaprezentowane listy zawodów deficytowych oraz nadwyżkowych.

W trakcie analizy będzie wykorzystywane opracowanie „Monitoring ofert pracy w Małopolsce¹”, które ma charakter pomocniczy w stosunku do zagadnienia rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Badanie miało za zadanie zweryfikować jaki udział powszechnie dostępnych ofert pracy trafia do pośrednictwa urzędów pracy oraz jaka jest struktura tych ofert. Raport powstał w ramach projektu Małopolskie Obserwatorium Rynku Pracy i Edukacji.

3. Metodologia opracowania

Raport sporządzono zgodnie z „Zaleceniami metodycznymi do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” opracowanymi przez Departament Rynku Pracy w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej. Monitoring oparty jest o trzy źródła danych:

1. sprawozdania MPiPS-01 (załącznik 3 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności” i załącznik 2 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy i oferty pracy”);
2. informację o absolwentach szkół ponadgimnazjalnych;
3. badania sondażowe przeprowadzane w zakładach pracy przez powiatowe urzędy pracy (obejmujące plany dotyczące zatrudnienia i zwolnień).

¹ *Monitoring ofert pracy w Małopolsce - Raport z badań cz. 1*, Kraków 2006, w: www.wup.krakow.pl dostępny pod adresem: http://www.wup.krakow.pl/attach/Wup/Programy_projekty/obserwatorium/raport_mop_druk.pdf

Ze względu na charakter wykorzystywanych w opracowaniu danych pochodzących z rejestrów powiatowych urzędów pracy o osobach bezrobotnych i ofertach pracy, opracowanie nie dotyczy całego rynku pracy, lecz tylko segmentu obsługiwanego przez urzędy pracy. Wspomniane opracowanie „Monitoring ofert pracy w Małopolsce” będzie pomocne przy odpowiedzi na pytanie, jaki jest segment obsługiwany przez powiatowe urzędy pracy oraz na ile wnioski wyciągane tylko na podstawie danych ze statystyk znajdują uzasadnienie.

Raport dotyczy całego województwa małopolskiego. Wnioski z raportu mogą być wyciągane tylko przy spełnieniu założenia o całkowitej mobilności przestrzennej osób bezrobotnych. Wynika to z faktu, że opisywane w raporcie osoby bezrobotne i oferty pracy wcale nie muszą występować na tym samym lokalnym rynku pracy. Zatem może się zdarzyć sytuacja, w której osoba bezrobotna z powiatu gorlickiego w danym zawodzie porównywana jest do oferty pracy w tym samym zawodzie występującej w powiecie olkuskim. Dlatego źródłem informacji o popycie i podaży w zawodach w ujęciu poszczególnych powiatów są raporty o zawodach deficytowych i nadwyżkowych, które wszystkie powiatowe urzędy pracy mają obowiązek sporządzać oraz upowszechniać.

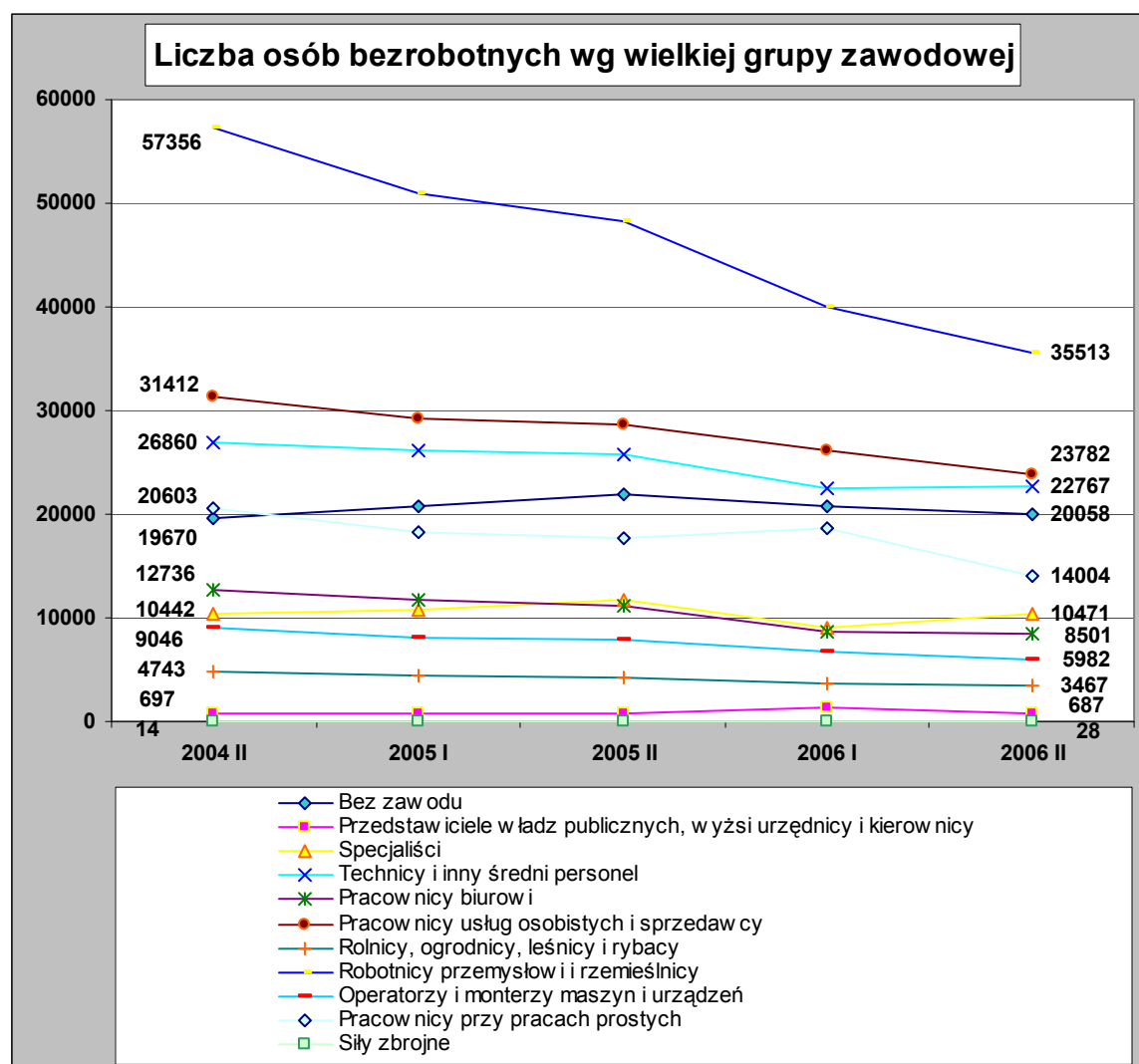
4. Analiza bezrobocia wg zawodów

W ostatnich 2 latach poziom bezrobocia w Polsce znacznie spadł. W końcu 2006 roku stopa bezrobocia w Polsce wynosiła 4,9%, podczas gdy w Małopolsce 12,3%. W porównaniu do roku poprzedniego w kraju bezrobocie spadło o 2,7 punktu procentowego, natomiast w Małopolsce o 2,4 punktu procentowego. Pod względem ubytku osób bezrobotnych ze statystyk oraz spadku stopy bezrobocia, był to najlepszy rok od wielu lat.

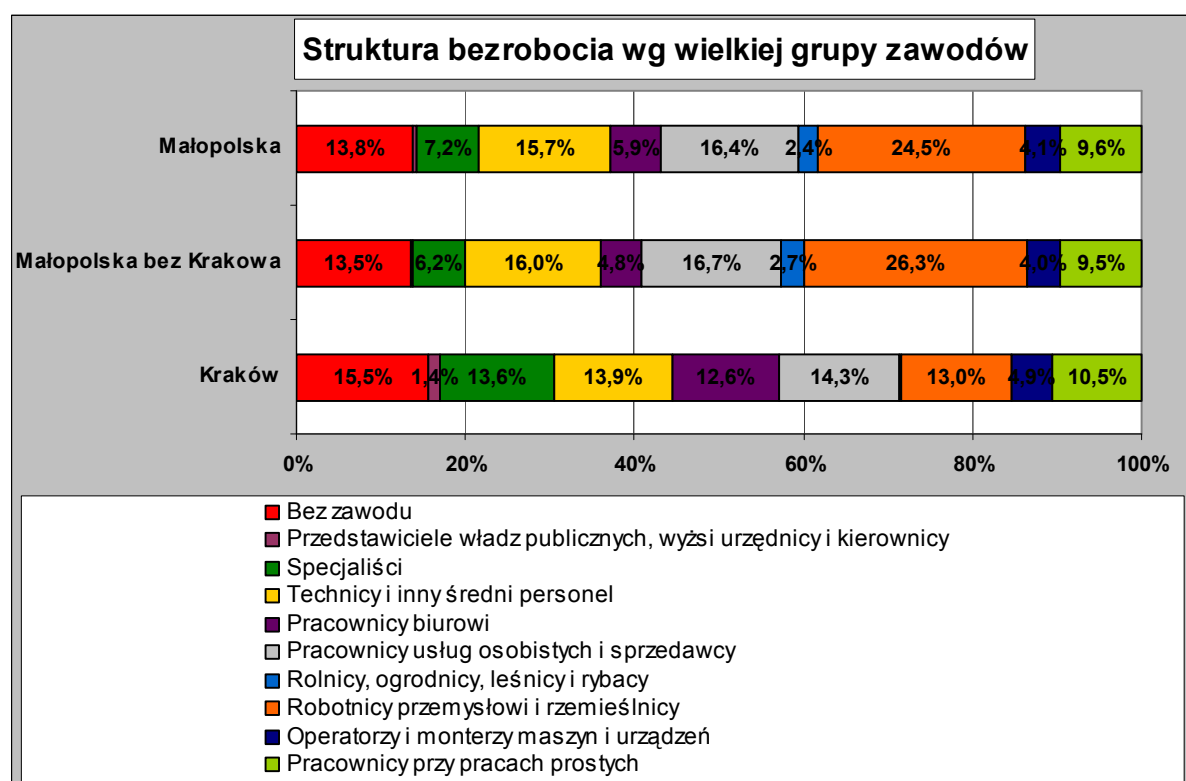
W 2006 roku ze statystyk powiatowych urzędów pracy odeszło 32 806. Skala odpływu była przeszło dwukrotnie większa niż w 2005 roku. Podobnie jak w roku poprzednim ze statystyk odeszło więcej mężczyzn, niż kobiet. Mimo to widać, że ubytek osób bezrobotnych pod względem płci był dużo bardziej zrównoważony. Liczba kobiet, które odeszły ze statystyk w 2006 roku była przeszło 3 razy większa od tej, która statystyki opuściła w 2005 roku. Dodatkowo kobiety, w 2005 roku stanowiły $\frac{1}{4}$ ogółu osób, które opuściły statystyki bezrobocia, podczas gdy w 2006 roku już $\frac{1}{3}$.

Tabela 1. Zmiana liczby bezrobotnych wg płci								
		2004	różnica	w %	2005	różnica	w %	2006
województwo	ogółem	193 579	-15 512	-8,0%	178 067	-32 806	-18,4%	145 261
	kobiety	102 578	-3 844	-3,7%	98 734	-12 165	-12,3%	86 569
	mężczyźni	91 001	-11 668	-12,8%	79 333	-20 641	-26,0%	58 692
Kraków	ogółem	26 905	-1 581	-5,9%	25 324	-5 016	-19,8%	20 308
	kobiety	14 770	-797	-5,4%	13 973	-2 367	-16,9%	11 606
	mężczyźni	12 135	-784	-6,5%	11 351	-2 649	-23,3%	8 702
województwo bez Krakowa	ogółem	166 674	-13 931	-8,4%	152 743	-27 790	-18,2%	124 953
	kobiety	87 808	-3 047	-3,5%	84 761	-9 798	-11,6%	74 963
	mężczyźni	78 866	-10 884	-13,8%	67 982	-17 992	-26,5%	49 990

Bezrobotni z Krakowa stanowili 14% bezrobotnych z województwa. Skala odpływów była porównywalna do odnotowanej w całym województwie. Pod względem płci ubytek osób był równomierny. Zarówno w 2005, jak i 2006 roku liczba mężczyzn i kobiet, którzy opuścili rejestry była zbliżona (w 2005 roku 797 kobiet i 784 mężczyzn; w 2006 roku 2 367 i 2 649).

Wśród grup zawodowych najbardziej liczebna była wielka grupa zawodowa robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, która stanowiła ¼ osób bezrobotnych (24,5%). Grupa ta cechowała się równocześnie największą dynamiką spadkową (z 57 356 osób w 2004 roku do 35 513 osób w 2006 roku). Kolejnymi kategoriami pod względem liczebności są: pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (23 782, czyli 16,4%) oraz technicy i średni personel (22 767, czyli 15,7%), które cechowały się również tendencją spadkową. Kolejna kategoria „bez zawodu”, stanowiła 13,8% (20 250) na przestrzeni ostatnich 3 lat cechowała się najpierw wzrostem (2004-2005), a następnie spadkiem (2005-2006). Pozostałe kategorie cechowały się minimalnym spadkiem liczby osób bezrobotnych lub utrzymały się na niezmiennym poziomie (specjaliści).

Gdy porównać strukturę osób bezrobotnych wg wielkiej grupy zawodowej w Małopolsce i w mieście Kraków widać, że wyraźnie od siebie odbiegają. W Krakowie dwukrotnie mniejszy udział stanowią robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy. Udział ten kompensowany jest przez dwukrotnie większy udział kategorii pracownicy biurowi oraz specjaliści. Z punktu widzenia poziomu kwalifikacji widać, że w Krakowie liczebniejsze są kategorie osób bezrobotnych o wyższych kwalifikacjach oraz mniej liczebne o niższych kwalifikacjach, co prawdopodobnie jest wynikiem podaży lokalnego rynku edukacyjnego. W przypadku pozostałych kategorii różnice pomiędzy Małopolską i Krakowem nie są aż tak bardzo znaczące.

Tabela . Zmiana liczby i struktury osób bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych								
Kod grupy	Nazwa grupy zawodów	2004	zmiana	w %	2005	zmiana	w %	2006
Małopolska	0 Bez zawodu	19670	2172	11%	21842	-1784	-8%	20058
	1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	697	-23	-3%	674	14	2%	687
	2 Specjaliści	10442	1258	12%	11701	-1230	-11%	10471
	3 Technicy i inny średni personel	26860	-1028	-4%	25832	-3065	-12%	22767
	4 Pracownicy biurowi	12736	-1618	-13%	11118	-2617	-24%	8501
	5 Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	31412	-2708	-9%	28704	-4922	-17%	23782
	6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	4743	-480	-10%	4263	-796	-19%	3467
	7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	57356	-9022	-16%	48333	-12820	-27%	35513
	8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	9046	-1135	-13%	7911	-1929	-24%	5982
	9 Pracownicy przy pracach prostych	20603	-2940	-14%	17663	-3659	-21%	14004
	10 Siły zbrojne	14	12	84%	26	2	8%	28
	Ogółem	193565	-15524	-8%	178041	-32808	-18%	145233
Kraków	0 Bez zawodu	2302	925	40%	3227	-71	-2%	3156
	1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	234	15	6%	249	37	15%	286
	2 Specjaliści	2915	270	9%	3185	-415	-13%	2770
	3 Technicy i inny średni personel	3457	-164	-5%	3293	-480	-15%	2813
	4 Pracownicy biurowi	4377	-768	-18%	3609	-1048	-29%	2561
	5 Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	4534	-689	-15%	3845	-938	-24%	2907
	6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	86	-21	-24%	65	-7	-11%	58
	7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	4280	-566	-13%	3714	-1083	-29%	2631
	8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	1678	-277	-17%	1401	-402	-29%	999
	9 Pracownicy przy pracach prostych	3041	-306	-10%	2735	-608	-22%	2127
	10 Siły zbrojne	0	1	-	1	-1	100%	0
	Ogółem	26905	-1582	-6%	25323	-5015	-20%	20308
Województwo bez Krakowa	0 Bez zawodu	17368	1247	7%	18615	-1713	-9%	16902
	1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	462	-37	-8%	425	-23	-6%	401
	2 Specjaliści	7527	988	13%	8516	-815	-10%	7701
	3 Technicy i inny średni personel	23403	-864	-4%	22539	-2585	-11%	19954
	4 Pracownicy biurowi	8359	-850	-10%	7509	-1569	-21%	5940
	5 Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	26878	-2019	-8%	24859	-3984	-16%	20875
	6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	4657	-459	-10%	4198	-789	-19%	3409
	7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	53076	-8457	-16%	44619	-11737	-26%	32882
	8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	7368	-858	-12%	6510	-1527	-23%	4983
	9 Pracownicy przy pracach prostych	17562	-2634	-15%	14928	-3051	-20%	11877
	10 Siły zbrojne	14	11	77%	25	3	12%	28
	Ogółem	166660	-13942	-8%	152718	-27793	-18%	124925

Powyższa tabela prezentuje zmiany liczby osób bezrobotnych w latach 2004-2006. Średnio w Małopolsce w 2005 roku liczba osób bezrobotnych zmniejszyła się o 8%, natomiast w 2006 o 18%. W tym samym czasie w Krakowie w roku 2005 ubyło 6% bezrobotnych, podczas gdy w 2006 20%. Widać, że zmiany były porównywalne, chociaż w 2005 roku w Krakowie przekraczały pod względem dynamiki poziom w Małopolsce. Kategoriami z wielkiej

grupy zawodowej, które odnotowały w obydwu latach ponadprzeciętny ubytek, zarówno w całej Małopolsce jak i Krakowie były: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, pracownicy biurowi oraz pracownicy przy pracach prostych. Dodatkowo, w Małopolsce spadek przekraczający średnią miał miejsce w grupie rolnicy, ogrodnicy, leśnicy oraz rybacy, natomiast w Krakowie w grupie pracownicy usług osobistych i sprzedawcy. W 2005 roku miał miejsce wzrost liczby bezrobotnych w wielkiej grupie zawodowej specjalści.

Dokładne przyjrzenie się strukturze osób bezrobotnych jest możliwe dzięki poniższej tabeli. Ogólnie na 393 kategorie zawodowe, w 366 grupach zawodowych w 2006 roku występowały osoby bezrobotne. W tabeli zaprezentowano tylko te kategorie, które liczą więcej niż 1000 osób bezrobotnych w całej Małopolsce. Na 145 261 osób bezrobotnych 34 najbardziej liczebne kategorie zawodowe obejmowały 71% ogółu bezrobotnych. 59,6% bezrobotnych to kobiety, 38,4% bezrobotnych było dłużej niż 12 miesięcy, natomiast 6,3% to absolwenci.

Wśród elementarnych grup zawodowych pod względem liczebności osób bezrobotnych wyróżniają się następujące kategorie:

- bez zawodu
- sprzedawcy i demonstratorzy
- kucharze
- pomoce i sprzątaczkę biurowe i hotelowe
- pracownicy ds. finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani
- pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani
- ślusarze i pokrewni
- krawcy, kapelusznicy i pokrewni
- mechanicy pojazdów samochodowych
- piekarze, cukiernicy i pokrewni.

Spośród wymienionych grup zawodów, 4 ostatnie należą do 7 wielkiej grupy zawodowej „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”. Ogólnie w opisywanej tabeli uwzględniającej 34 grupy zawodowe, aż 13 należało do tej kategorii, co jednoznacznie wskazuje na profesje, które dominują wśród małopolskich bezrobotnych. Są to zawody związane z wykształceniem zasadniczym zawodowym i dotyczy pracowników, których praca ma charakter fizyczny.

Najwięcej bezrobotnych, bo 20 058 (13,8%) ogółu zarejestrowanych było w kategorii „bez zawodu”. Grupa ta w większości kobiety (61,6%). Udział osób bezrobotnych ponad rok jest

trzykrotnie niższy, niż w całej populacji zarejestrowanych bezrobotnych (38,4%) i wynosi 12,9%. Na koniec 2006 roku w statystykach zarejestrowanych było 2 296 absolwentów.

Grupa zawodowa „sprzedawcy i demonstratorzy” liczyła w końcu 2006 roku 13 611 osób. Grupa ta wyróżniała się tym, że 90% bezrobotnych to kobiety, natomiast połowa była bezrobotna dłużej niż 12 miesięcy. W zawodzie tym było 413 bezrobotnych absolwentów.

„Kucharze” to grupa zawodowa licząca prawie 3 razy mniej (4 849) osób niż „sprzedawcy i demonstratorzy”. Wśród kucharzy zdecydowanie dominują kobiety (85%), natomiast udział osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy stanowi 44%. Na koniec 2006 roku w statystykach zarejestrowanych było 266 absolwentów.

Czwartą grupą zawodową pod względem liczebności osób bezrobotnych jest „pomoc i sprzątaczk biurowe i hotelowe”, która liczy 4 466 osób bezrobotnych. Grupa ta cechuje się tym, że przeważają w niej kobiety (94%) oraz jest grupą o największym udziale osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy (63%). Tak wysoki udział osób bezrobotnych może być powodowany w największej mierze bardzo niskim poziomem kwalifikacji osób wykonujących dotychczas zawód sprzątaczk.

Ogólnie wśród najbardziej liczebnych grup zawodowych przeważały te, w których kobiety stanowią większość (19 grup zawodowych na 34 zaprezentowane w tabeli). Generalnie w zawodach, w których dominują kobiety ich udział wahał się w okolicach 80%. Spośród wielkich grup zawodowych ze względu na dominację kobiet wyróżniała się 5 grupa „pracownicy usług osobistych i sprzedawcy”, która skupia przede wszystkim silnie sfeminizowane zawody usługowe takie jak: kucharz, kelner, fryzjer i kosmetyczka oraz sprzedawca. Podobnie w ramach 2 grupy wielkiej „specjaliści” wszystkie grupy zawodowe zdominowane były przez kobiety, wśród których znalazły się takie zawody jak: ekonomiści oraz specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani. Warto wskazać, że zawody te cechowały się niskim udziałem osób bezrobotnych ponad rok.

Zawodami o największym udziale osób bezrobotnych dłużej niż rok są: szwaczki i hafciarki (64,3%), pomoc i sprzątaczk biurowe i hotelowe (63%), obuwnicy (61,7%), robotnicy przy pracach prostych w przemyśle (61,1%), portierzy i woźni (60%) oraz tkacze i dziewiarze (59,5%). Wskazane zawody związane są albo z bardzo niskim poziomem kwalifikacji, albo grupą zawodów związanych z produkcją wyrobów włókienniczych, odzieży i obuwia. Sytuacja osób w tych zawodach jest niepokojąca ze względu na długotrwały brak kontaktu z pracą oraz ograniczone zapotrzebowanie na te kwalifikacje.

Tabela . Osoby bezrobotne wg grup zawodów									
lp.	kod grupy	Nazwa grupy zawodów	bezrobotni		kobiety	% z ogółem	> 12 mies.	% z ogółem	absolutenci
			ogółem	udział					
1	"0000"	Bez zawodu	20058	13,8%	12357	61,6%	2578	12,9%	2296
2	"5221"	Sprzedawcy i demonstratorzy	13611	9,4%	12325	90,5%	6792	49,9%	413
3	"5122"	Kucharze	4849	3,3%	4101	84,6%	2111	43,5%	266
4	"9132"	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne	4466	3,1%	4212	94,3%	2814	63,0%	15
5	"3419"	Pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyf.	4442	3,1%	3977	89,5%	1247	28,1%	542
6	"4191"	Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	4331	3,0%	3841	88,7%	2046	47,2%	171
7	"7222"	Ślusarze i pokrewni	3695	2,5%	181	4,9%	1536	41,6%	19
8	"7433"	Krawcy, kapelusznicy i pokrewni	3654	2,5%	3605	98,7%	1726	47,2%	40
9	"7231"	Mechanicy pojazdów samochodowych	2765	1,9%	13	0,5%	866	31,3%	182
10	"7412"	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	2574	1,8%	1651	64,1%	1056	41,0%	194
11	"7121"	Murarze i pokrewni	2556	1,8%	10	0,4%	1077	42,1%	46
12	"3115"	Technicy mechanicy	2525	1,7%	302	12,0%	657	26,0%	252
13	"9321"	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	2446	1,7%	1746	71,4%	1495	61,1%	7
14	"5123"	Kelnerzy i pokrewni	2358	1,6%	2157	91,5%	1327	56,3%	31
15	"9313"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	2173	1,5%	39	1,8%	1026	47,2%	7
16	"3112"	Technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni	1954	1,3%	736	37,7%	463	23,7%	209
17	"9141"	Gospodarze budynków	1890	1,3%	720	38,1%	1033	54,7%	7
18	"7233"	Mechanicy - monterzy maszyn i urządzeń	1821	1,3%	220	12,1%	635	34,9%	51
19	"3212"	Technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni	1658	1,1%	1218	73,5%	538	32,5%	61
20	"5141"	Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni	1521	1,0%	1469	96,6%	461	30,3%	190
21	"7422"	Stolarze i pokrewni	1482	1,0%	167	11,3%	563	38,0%	44
22	"2411"	Ekonomiści	1472	1,0%	1184	80,4%	395	26,8%	202
23	"3214"	Dietetycy i żywieniowcy	1452	1,0%	1267	87,3%	333	22,9%	272
24	"7223"	Ustawiacze-operatorzy obrabiarek skrawających do metali	1391	1,0%	372	26,7%	688	49,5%	4
25	"4131"	Magazynierzy i pokrewni	1347	0,9%	558	41,4%	708	52,6%	5
26	"7141"	Malarze budowlani i pokrewni	1321	0,9%	163	12,3%	676	51,2%	3
27	"3415"	Agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)	1320	0,9%	916	69,4%	250	18,9%	216
28	"3119"	Technicy gdzie indziej niesklasyfikowani	1243	0,9%	977	78,6%	361	29,0%	107
29	"7443"	Obuwnicy	1239	0,9%	977	78,9%	764	61,7%	3
30	"2419"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	1219	0,8%	884	72,5%	244	20,0%	241
31	"7436"	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	1144	0,8%	1133	99,0%	736	64,3%	5
32	"7242"	Elektromonterzy	1144	0,8%	89	7,8%	509	44,5%	14
33	"7123"	Cieśle, stolarze budowlani i pokrewni	1073	0,7%	15	1,4%	461	43,0%	9
34	"9152"	Portierzy, woźni i pokrewni	1013	0,7%	450	44,4%	608	60,0%	3
35	"*****"	Pozostałe zawody	42054	29,0%	22537	53,6%	16945	40,3%	3073
Ogółem			145261	100%	86569	59,6%	55725	38,4%	9200

Tabela zawiera tylko te grupy zawodowe, w których liczba osób bezrobotnych jest większa niż 1000 osób

Tabela. Liczba i udział bezrobotnych absolwentów					
Kod zawodu	Nazwa zawodu	abso- lwenci w 2006 roku	bezro- botni abso- lwenci w 2006	przewi- dywani abso- lwenci w 2007	udział w staty- stykach PUP
"2**"	Wykształcenie wyższe				
"241912"	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	2998	47	3618	1,6%
"241990"	Pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	1707	34	2128	2,0%
"231106"	Nauczyciel akademicki - nauki humanistyczne	1596	49	1800	3,1%
"244104"	Pedagog	1512	31	1608	2,1%
"241102"	Ekonomista	1399	95	1704	6,8%
"241290"	Pozostali specjaliści do spraw finansowych	1154	5	1515	0,4%
"247901"	Specjalista administracji publicznej	891	31	908	3,5%
"212190"	Pozostali matematycy i pokrewni	632	11	706	1,7%
"231115"	Nauczyciel akademicki - nauki teologiczne	412	0	403	0,0%
"241915"	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	410	17	867	4,1%
"3**"	Wykształcenie policealne i średnie zawodowe				
"341902"	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	1749	336	1937	19,2%
"311502"	Technik mechanik	1479	200	1200	13,5%
"311401"	Technik elektronik	1352	88	1179	6,5%
"321402"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	1097	217	936	19,8%
"341501"	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	995	188	842	18,9%
"312102"	Technik informatyk	895	98	1016	10,9%
"311204"	Technik budownictwa	834	128	720	15,3%
"343101"	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	590	62	586	10,5%
"341404"	Organizator usług hotelarskich [zawód szkolny: Technik hotelarstwa]	512	36	556	7,0%
"311302"	Technik elektryk	507	55	458	10,8%
"0**"	Wykształcenie średnie ogólnokształcące				
"000000"	Bez zawodu	21646	2301	21497	10,6%
"5*" "7**"	Wykształcenie zasadnicze zawodowe				
"512202"	Kucharz małej gastronomii	768	115	879	15,0%
"522107"	Sprzedawca	741	178	747	24,0%
"000000"	Bez zawodu	551	124	600	22,5%
"514102"	Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	511	55	435	10,8%
"741201"	Cukiernik	433	83	325	19,2%
"741203"	Piekarz	342	54	260	15,8%
"723105"	Mechanik samochodów osobowych	282	28	255	9,9%
"712102"	Murarz	228	57	249	25,0%
"742204"	Stolarz	190	47	196	24,7%
"723190"	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	179	28	158	15,6%

Na koniec 2006 roku w powiatowych urzędach pracy w Małopolsce zarejestrowanych było 9200 bezrobotnych absolwentów, co stanowiło 6,3% ogółu bezrobotnych. Dla dokładnego przyjrzenia się sytuacji absolwentów na rynku pracy powiatowe urzędy pracy zebrały informacje ze szkół o liczbie absolwentów, którzy w 2006 ukończyli kształcenie oraz o tych, którzy opuszczą szkołę w 2007 roku (przewidywana liczba absolwentów). Informacje te zestawione z danymi ze statystyk powiatowych urzędów pracy o liczbie osób bezrobotnych pozwalają na weryfikację, które kierunki kształcenia pozwalają na łatwe znalezienie pracy, a po których jest to znacznie trudniejsze. W powyższej tabeli zaprezentowane są tylko zawody najbardziej liczebne w ramach poszczególnych typów szkół. Pełna lista kierunków kształcenia ze wskaźnikiem udziału bezrobotnych absolwentów, wśród ogółu absolwentów znajduje się w aneksie tabelarycznym.

Ogólne przyjrzenie się tabeli wskazuje, że generalnie absolwenci szkół wyższych lepiej dają sobie radę na rynku pracy, udział bezrobotnych absolwentów z tych kategorii w grupie absolwentów waha się od 0 do 4,1%. Wyjątek stanowi tutaj zawód ekonomisty, gdzie wskaźnik wynosi 6,8%. Niski udział bezrobotnych absolwentów w statystykach powiatowych urzędów pracy może również wynikać stąd, że absolwenci stosunkowo rzadko rejestrują się w urzędach, gdyż liczą na to, że samodzielnie uda im się znaleźć pracę, a status osoby bezrobotnej będzie traktowany jako stygmat. Ponadto, powiatowe urzędy pracy posiadają ograniczoną liczbę ofert dla osób, które ukończyły szkołę wyższą. Oferty pracy dla osób o wyższych kwalifikacjach dużo częściej występuje w prywatnym pośrednictwie pracy oraz w Internecie. Z zestawienia widać, że w roku 2007 liczba absolwentów poszczególnych kierunków kształcenia będzie wyższa, niż w roku poprzednim.

W grupie absolwentów szkół policealnych oraz średnich zawodowych (głównie technika) udział bezrobotnych absolwentów w grupie absolwentów oscyluje wokół 15%. Najmniejszy udział utrzymuje się w takich kierunkach jak technik elektronik (6,5%) oraz organizator usług hotelarskich (7,0%). Wśród zawodów, które cechowały się najwyższym udziałem bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów były: technik żywienia i gospodarstwa domowego (19,8%), asystent ekonomiczny (19,2%) oraz handlowiec (18,9%). W przypadku zawodu asystent ekonomiczny w przyszłym roku szkoły opuści jeszcze większa liczba absolwentów.

Wśród zawodów, po zasadniczej szkole zawodowej udział bezrobotnych absolwentów waha się wokół 20%. Najniższy wskaźnik utrzymuje się w zawodach mechanik samochodów osobowych (9,9%) oraz fryzjer (10,8%). Co ciekawe, mimo problemów ze znalezieniem pracowników w zawodach budowlanych co 4 murarz trafia do bezrobocia.

Na przestrzeni ostatnich lat liczba osób bezrobotnych malała. W roku 2005 liczba osób bezrobotnych zmalała o 15 512, natomiast w 2006 o 32 806. Wśród zawodów cechujących się spadkiem w 2006 roku większym niż 1000 osób bezrobotnych były takie kategorie zawodowe jak: sprzedawcy i demonstratorzy (o 3014), bez zawodu (1784), murarze i pokrewni (1559), pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani (1461), ślusarze i pokrewni (1456), mechanicy pojazdów samochodowych (1324), robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym (1223) oraz pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne (1071). Wymienione kategorie cechowały się zmniejszeniem liczby bezrobotnych powyżej 12 miesięcy, lecz tylko w niektórych przypadkach zmiana udziału tej kategorii bezrobotnych była większa, niż w ogóle bezrobotnych w danym zawodzie. Do zawodów, w których ubytek osób bezrobotnych miał najbardziej korzystną strukturę należały kategoria bez zawodu (spadek ogółem o 8,2%, w tym w grupie bezrobotnych ponad 12 miesięcy o 20,3%), ślusarze i pokrewni (kolejno; 28,3% i 29,5%), mechanicy pojazdów samochodowych (kolejno; 32,4% i 34,4%) oraz murarze i pokrewni (kolejno; 37,9% i 39%). Zmiana liczby bezrobotnych dokonała się przy większym udziale osób bezrobotnych najdłużej pozostających w rejestrach. Do zawodów, w których zmiana w większej mierze dotyczyła grupy osób będących w najgorszej sytuacji na rynku pracy, czyli bezrobotnych dłużej niż 12 miesięcy należały takie kategorie jak: robotnicy przy pracach prostych w przemyśle, technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni, mechanicy - monterzy maszyn i urządzeń, technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni, fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni, dietetycy i żywieniowcy, ustawiacze-operatorzy obrabiarek skrawających do metali, agenci do spraw sprzedaży (handlowcy) oraz specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani.

Ogólnie w 2006 roku z rejestrów ubyło 13 120 osób bezrobotnych ponad rok, co stanowiło zmniejszenie tej kategorii bezrobotnych o 19,1% i było większe od ogólnej zmiany liczby bezrobotnych w 2006 roku (18,4%). Większy udział osób bezrobotnych ponad rok w zmniejszeniu bezrobocia świadczy o tym, że sytuacja na rynku pracy poprawia się, gdyż na rynek pracy włączane są osoby w najgorszej sytuacji z punktu widzenia możliwości znalezienia pracy. Poprawa sytuacji na rynku pracy powoduje, że na rynku pracy zaczyna brakować pracowników i powoli „wciągane” są osoby dotychczas bezskutecznie poszukujące pracy. Ponadto, od 2 lat funkcjonują programy, które adresowane są do osób długotrwale bezrobotnych oraz wykluczonych społecznie (bezrobotnych powyżej 2 lat). Dobra koniunktura zawsze jest najlepszym momentem do realizacji najtrudniejszych przedsięwzięć, dlatego programy dla osób długotrwale bezrobotnych mają największe szanse powodzenia w momencie gdy dynamicznie wzrasta zatrudnienie.

Tabela zawiera tylko te grupy zawodowe, w których liczba osób bezrobotnych jest większa niż 1000 osób

Tabela . Udział osób bezrobotnych dłużej niż 12 miesięcy									
Ip.	Kod grupy	Nazwa grupy zawodów	2006 – bezrobotni...			zmiana 2006-2005 >12 mies.	2005 – bezrobotni...		
			ogółem	> 12 mies.	udział >12 mies.		ogółem	> 12 mies.	udział >12 mies.
1	"7436"	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	1144	736	64,3%	-118	1378	854	62,0%
2	"9132"	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne	4466	2814	63,0%	-654	5537	3468	62,6%
3	"7443"	Obuwnicy	1239	764	61,7%	-177	1588	941	59,3%
4	"9321"	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	2446	1495	61,1%	-337	2908	1832	63,0%
5	"9152"	Portierzy, woźni i pokrewni	1013	608	60,0%	-132	1249	740	59,2%
6	"5123"	Kelnerzy i pokrewni	2358	1327	56,3%	-253	2893	1580	54,6%
7	"9141"	Gospodarze budynków	1890	1033	54,7%	-167	2244	1200	53,5%
8	"4131"	Magazynierzy i pokrewni	1347	708	52,6%	-159	1739	867	49,9%
9	"7141"	Malarze budowlani i pokrewni	1321	676	51,2%	-225	1880	901	47,9%
10	"5221"	Sprzedawcy i demonstratorzy	13611	6792	49,9%	-1354	16625	8146	49,0%
11	"7223"	Ustawiacze-operatorzy obrabiarek skrawających do metali	1391	688	49,5%	-207	1789	895	50,0%
12	"4191"	Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	4331	2046	47,2%	-377	5792	2423	41,8%
13	"7433"	Krawcy, kapelusznicy i pokrewni	3654	1726	47,2%	-336	4555	2062	45,3%
14	"9313"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	2173	1026	47,2%	-523	3396	1549	45,6%
15	"7242"	Elektromonterzy	1144	509	44,5%	-202	1756	711	40,5%
16	"5122"	Kucharze	4849	2111	43,5%	-340	5675	2451	43,2%
17	"7123"	Cieśle, stolarze budowlani i pokrewni	1073	461	43,0%	-252	1723	713	41,4%
18	"7121"	Murarze i pokrewni	2556	1077	42,1%	-689	4115	1766	42,9%
19	"7222"	Ślusarze i pokrewni	3695	1536	41,6%	-643	5151	2179	42,3%
20	"7412"	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	2574	1056	41,0%	-272	3159	1328	42,0%
21	"7422"	Stolarze i pokrewni	1482	563	38,0%	-264	2210	827	37,4%
22	"7233"	Mechanicy - monterzy maszyn i urządzeń	1821	635	34,9%	-253	2388	888	37,2%
23	"3212"	Technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni	1658	538	32,5%	-77	1883	615	32,7%
24	"7231"	Mechanicy pojazdów samochodowych	2765	866	31,3%	-455	4089	1321	32,3%
25	"5141"	Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni	1521	461	30,3%	-129	1738	590	33,9%
26	"3119"	Technicy gdzie indziej niesklasyf.	1243	361	29,0%	-23	1401	384	27,4%
27	"3419"	Pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani	4442	1247	28,1%	-67	4729	1314	27,8%
28	"2411"	Ekonomiści	1472	395	26,8%	-63	1958	458	23,4%
29	"3115"	Technicy mechanicy	2525	657	26,0%	-109	3180	766	24,1%
30	"3112"	Technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni	1954	463	23,7%	-107	2281	570	25,0%
31	"3214"	Dietetycy i żywieniowcy	1452	333	22,9%	-49	1515	382	25,2%
32	"2419"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	1219	244	20,0%	-22	1310	266	20,3%
33	"3415"	Agenci do spraw sprzedaży	1320	250	18,9%	-9	1367	259	18,9%
34	"0000"	Bez zawodu	20058	2578	12,9%	-656	21842	3234	14,8%
35	"*****"	Pozostałe zawody	42054	16945	40,3%	-3420	51024	20365	39,9%
Ogółem			145261	55725	38,4%	-13120	178067	68845	44,1%

Tabela zawiera tylko te grupy zawodowe, w których liczba osób bezrobotnych jest większa niż 1000 osób

Wśród opisywanych 34 kategorii zawodowych najliczniej reprezentowanych przez osoby bezrobotne, grupami o najwyższym udziale bezrobotnych ponad rok są te, kategorie które cechują się najniższym poziomem kwalifikacji (górna część powyższej tabeli). Zawody te opisywane były wcześniej przy okazji prezentacji zawodów najliczniej reprezentowanych przez bezrobotnych. Dolna część tabeli gromadzi zawody cechujące się najmniejszym udziałem osób bezrobotnych dłużej niż 12 miesięcy, które związane są z zawodami o najwyższych kwalifikacjach.

Poniższa tabela zawiera zestawienie grup zawodowych, które w latach 2004 - 2006 cechowały się największym ubytkiem osób bezrobotnych. Zmiany liczby bezrobotnych wskazują na 3 sektory, które w ostatnich latach cechują się najbardziej dynamicznym rozwojem; budownictwo, usługi oraz przetwórstwo przemysłowe. Wśród zawodów z branży budowlanej znalazły się następujące: murarze i pokrewni (spadek o 2731), robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym (2005), cieśle, stolarze budowlani i pokrewni (1174), malarze budowlani i pokrewni (898) oraz technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni (640). Dane te świadczą o dobrej koniunkturze w budownictwie oraz o znacznej migracji specjalistów w zakresie budownictwa do krajów zachodnich.

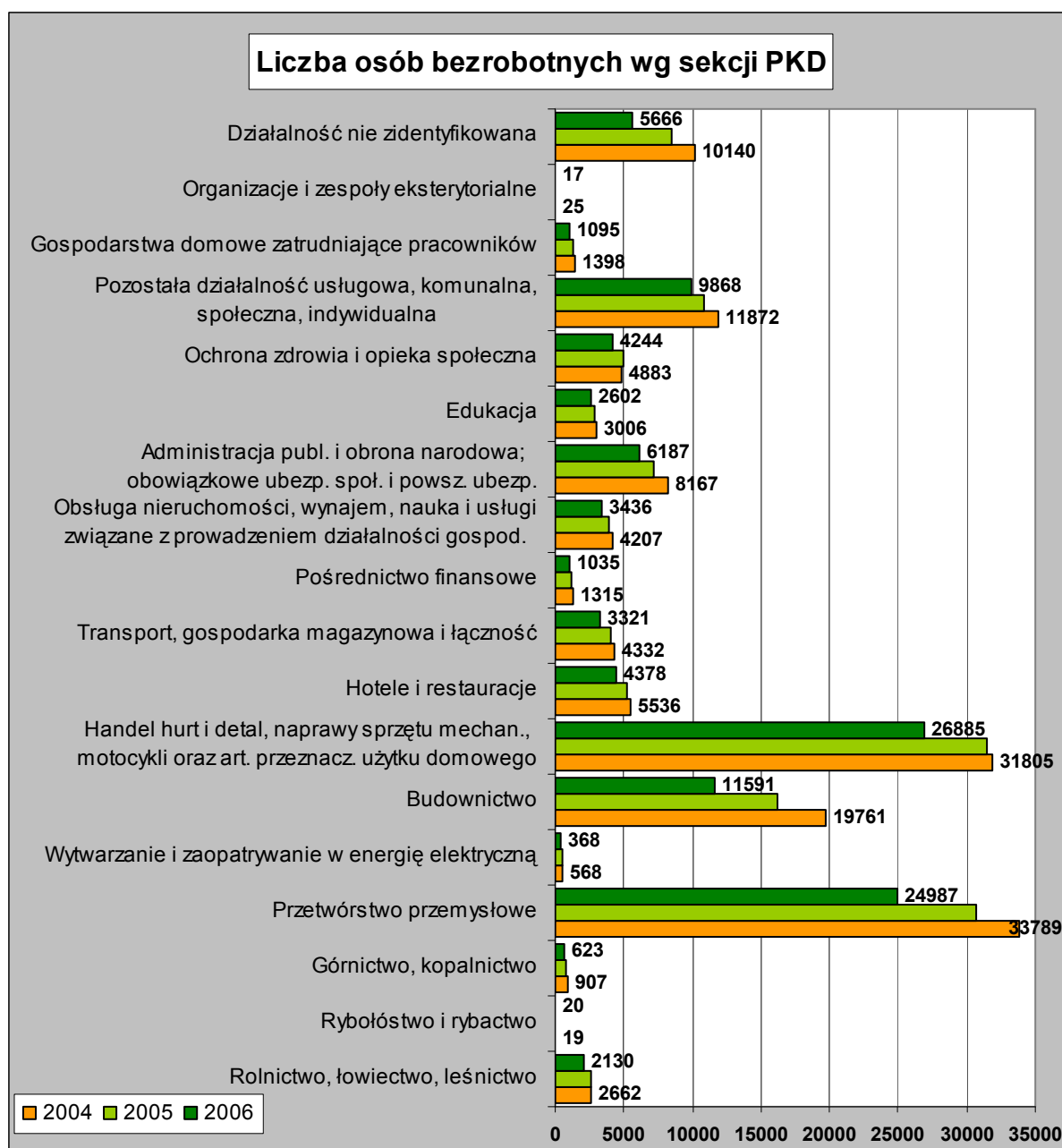
Drugą wyróżniającą się kategorią, z której nastąpił znaczny odpływ bezrobotnych są szeroko pojęte usługi reprezentowane przez takie zawody jak sprzedawcy i demonstratorzy (spadek o 4508), krawcy, kapelusznicy i pokrewni (1462), kucharze (1222), piekarze, cukiernicy i pokrewni (937) oraz kelnerzy i pokrewni (926). Są to branże, które rozwija się najbardziej dynamicznie w ostatnich latach i dają zatrudnienie głównie dla kobiet.

Trzecia grupa zawodów o największych odpływach osób bezrobotnych związana jest z przetwórstwem przemysłowym, do której zaliczyć można takie kategorie jak ślusarze i pokrewni (spadek o 2566), robotnicy przy pracach prostych w przemyśle (1767), mechanicy - monterzy maszyn i urządzeń (1190), elektromonterzy (1047), technicy mechanicy (943) oraz ustawiacze-operatorzy obrabiarek skrawających do metali (755).

W latach 2004 – 2006, które cechowały się dużym spadkiem bezrobocia, miał miejsce wzrost liczby bezrobotnych w takich kategoriach zawodowych jak pielęgniarki (wzrost o 515), kategoria bez zawodu (388), inżynierowie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni (173), archeolodzy, socjolodzy i pokrewni (147), specjaliści administracji publicznej gdzie indziej niesklasyfikowani (122), położne (120), organizatorzy turystyki i pokrewni (114) oraz filozofowie, historycy i politolodzy (100). Informacja o wzrastającej liczbie osób bezrobotnych w tych zawodach niepokoi przede wszystkim ze względu na fakt, że z zawodami tymi

związany jest wyższy poziom kwalifikacji oraz to, że wzrost ten dokonuje się w okresie ogólnego spadku liczby bezrobotnych.

Tabela . Zmiana liczby bezrobotnych latach 2004 - 2006						
Ip.	Kod grupy	Nazwa grupy zawodów	Zmiana liczby bezrobotnych			Bezrobotni 2006
			2004-2005	2005-2006	2004-2006	
1	"5221"	Sprzedawcy i demonstratorzy	-1494	-3014	-4508	13611
2	"7121"	Murarze i pokrewni	-1172	-1559	-2731	2556
3	"7222"	Ślusarze i pokrewni	-1110	-1456	-2566	3695
4	"4191"	Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyf.	-720	-1461	-2181	4331
5	"7231"	Mechanicy pojazdów samochodowych	-818	-1324	-2142	2765
6	"9313"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	-782	-1223	-2005	2173
7	"9321"	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	-1305	-462	-1767	2446
8	"9132"	Pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne	-433	-1071	-1504	4466
9	"7433"	Krawcy, kapelusznicy i pokrewni	-561	-901	-1462	3654
10	"5122"	Kucharze	-396	-826	-1222	4849
11	"7233"	Mechanicy - monterzy maszyn i urządzeń	-623	-567	-1190	1821
12	"7123"	Cieśle, stolarze budowlani i pokrewni	-524	-650	-1174	1073
13	"7422"	Stolarze i pokrewni	-412	-728	-1140	1482
14	"8321"	Kierowcy samochodów osobowych	-516	-588	-1104	996
15	"7242"	Elektromonterzy	-435	-612	-1047	1144
16	"3115"	Technicy mechanicy	-288	-655	-943	2525
17	"7412"	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	-352	-585	-937	2574
18	"5123"	Kelnerzy i pokrewni	-391	-535	-926	2358
19	"7141"	Malarze budowlani i pokrewni	-339	-559	-898	1321
20	"7223"	Ustawiacze-operatorzy obrabiarek skrawających do metali	-357	-398	-755	1391
21	"4131"	Magazynierzy i pokrewni	-265	-392	-657	1347
22	"7136"	Monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych	-265	-388	-653	929
23	"3112"	Technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni	-313	-327	-640	1954
24	"8323"	Kierowcy samochodów ciężarowych	-148	-444	-592	749
25	"2411"	Ekonomiści	-21	-486	-507	1472
Ogółem			-15512	-32806	-48318	145261
386	"2442"	Filozofowie, historycy i politolodzy	71	29	+100	290
387	"3414"	Organizatorzy turystyki i pokrewni	39	75	+114	701
388	"2242"	Położne	132	-12	+120	120
389	"2479"	Specjaliści administracji publicznej gdzie indziej niesklasyfikowani	120	2	+122	503
390	"2441"	Archeolodzy, socjolodzy i pokrewni	142	5	+147	470
391	"2221"	Inżynierowie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	131	42	+173	510
392	"0000"	Bez zawodu	2172	-1784	+388	20058
393	"2241"	Pielęgniarki	639	-124	+515	521

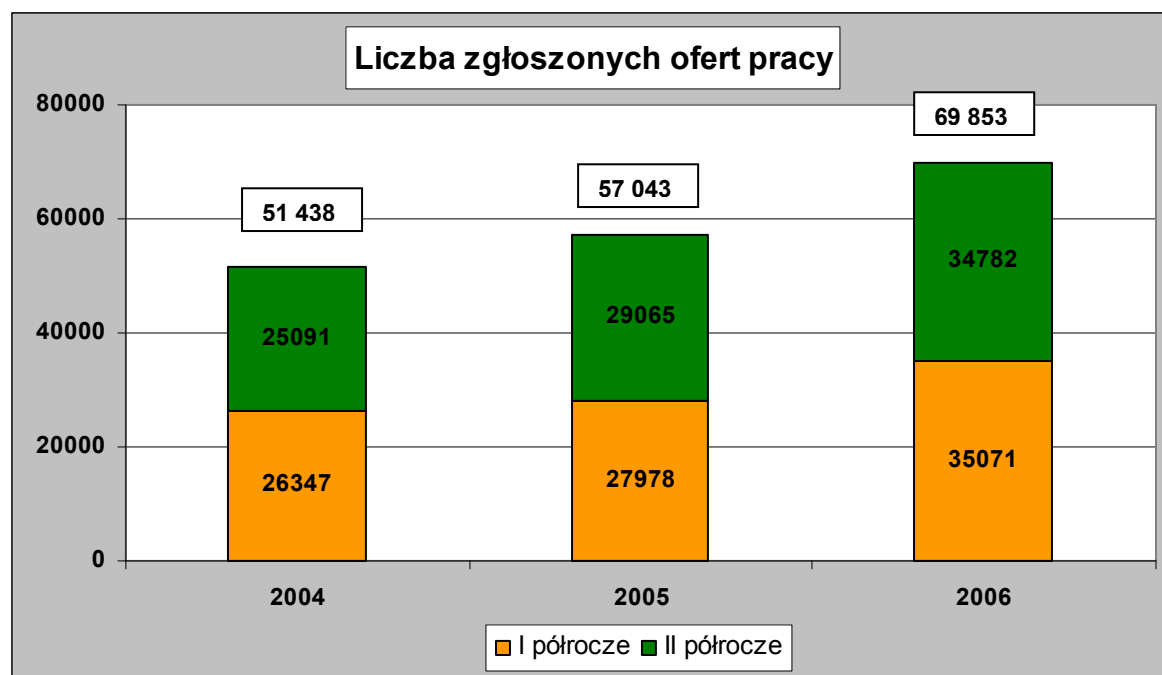

Wśród bezrobotnych, którzy wcześniej pracowali, dla których możliwe jest wskazanie sekcji PKD ostatniego miejsca pracy dominują osoby, których aktywność związana była z handlem i naprawą pojazdów (26 885). Jeszcze dwa lata temu sekcją, w której było zarejestrowanych najwięcej osób bezrobotnych było przetwórstwo przemysłowe. Na skutek zmniejszającej się liczby osób bezrobotnych poprzednio zatrudnionych w tej sekcji (o 8802 od 2004 roku) sekcja ta pod względem liczebności osób bezrobotnych ustąpiła pierwszeństwa sekcji handel i naprawa pojazdów. Trzecią sekcją pod względem liczebności osób bezrobotnych jest budownictwo, liczące obecnie 11 591 osób bezrobotnych. W ostatnich dwóch latach liczba osób bezrobotnych zmalała o 8170 osób, czyli o 41,3%. Pod względem dynamiki spadku bezrobocia sekcja ta ustępowała tylko grupie, w przypadku której nie udało się

zidentyfikować konkretnej działalności gospodarczej. Z grupy tej odeszło 4474 osoby, co stanowiło spadek o 44,1%. W przypadku pozostałych sekcji spadek liczby osób bezrobotnych był mniejszy.

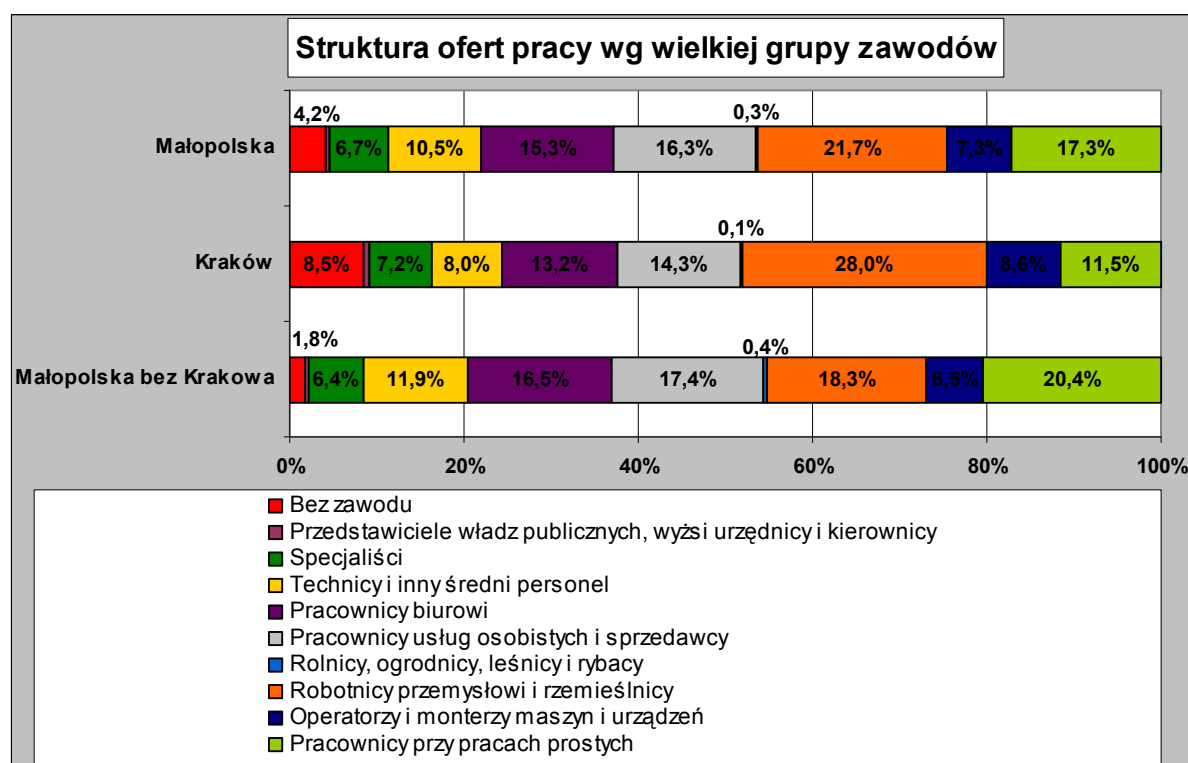
5. Analiza ofert pracy wg zawodów

W 2006 roku zgłoszono 69 853 oferty pracy, co w porównaniu do roku poprzedniego stanowi wzrost o 12 810 ofert (22,5%). Liczba ofert pracy regularnie rośnie począwszy od roku 2001. Od tego czasu liczba ofert pracy zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy zwiększyła się niemal 2,5 – krotnie. Oferty pracy zgłaszane są równomiernie, połowa w pierwszym półroczu i druga połowa w drugim półroczu.

Gdy zestawić strukturę ofert pracy zgłoszonych do urzędów pracy wg wielkiej grupy zawodowej widać, że Kraków zdecydowanie odstaje pod tym względem od reszty województwa małopolskiego. W Krakowie dużo większy udział mają oferty dla osób z kategorii bez zawodu (8,5% wobec 1,8% w pozostałej części Małopolski), specjaliści (7,2% wobec 6,4%), robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (28% wobec 18,3%) oraz operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (8,6% wobec 6,5%). Większy udział ofert pracy dla osób związanych z zawodami robotniczymi w Krakowie może być związany ze specjalizacją urzędów pracy. W Krakowie występuje szereg prywatnych firm w zakresie pośrednictwa pracy i doradztwa personalnego, które ukierunkowują działania na pracowników lepiej

wykwalifikowanych. To na te firmy orientują się pracodawcy poszukujący pracowników lepiej wykwalifikowanych, podczas gdy pośrednictwo pracy osób o niższych kwalifikacjach pozostaje domeną Grodzkiego Urzędu Pracy w Krakowie. W przypadku pozostałej części Małopolski w powiatowych urzędach pracy większy udział ofert pracy stanowią te ukierunkowane na takie grupy zawodowe jak: technicy i inny średni personel (11,9% wobec 8% w Krakowie), pracownicy biurowi (16,5% wobec 13,2%), pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (17,4% wobec 14,3%) oraz pracownicy przy pracach prostych (20,4% wobec 11,5%). Urzędy pracy w powiatach ziemskich obejmują zdecydowaną większość pośrednictwa na lokalnych rynkach pracy.

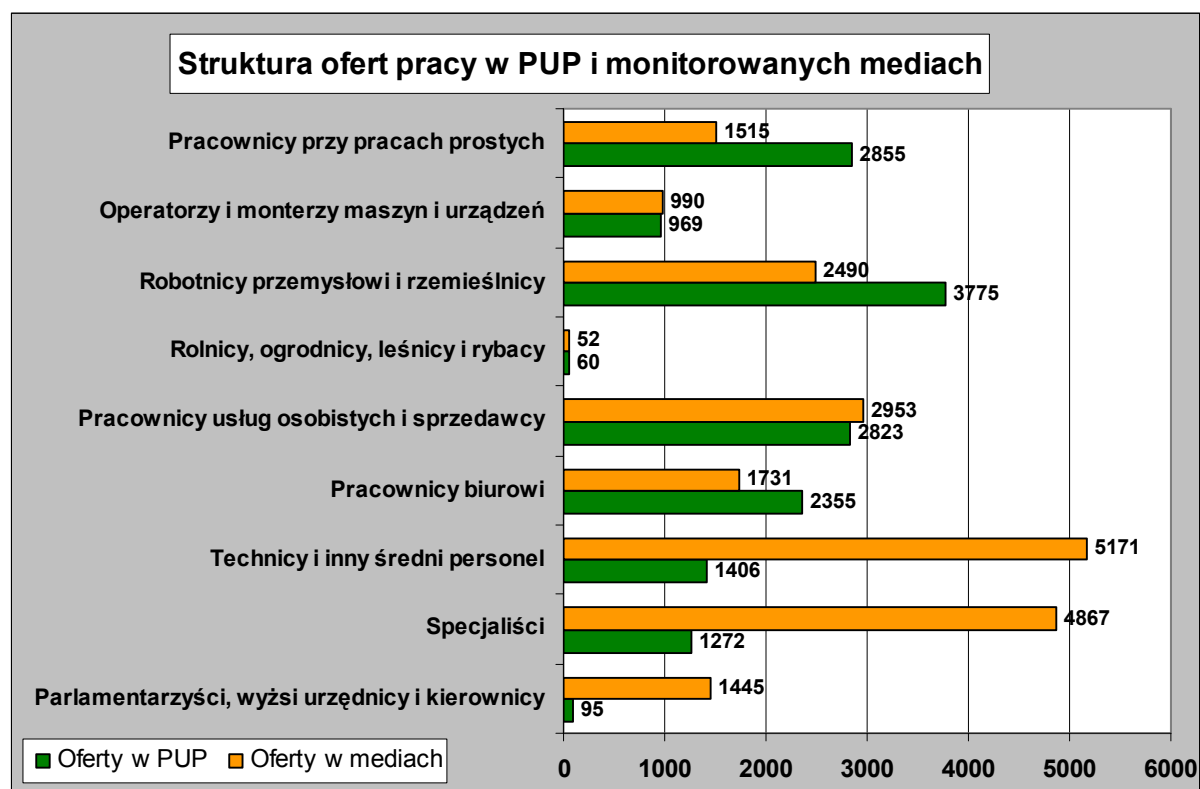

Dla potwierdzenia tej tezy zostały przeprowadzone badania, które miały m.in. zweryfikować, jak duża część rynku pośrednictwa pracy obsługiwana jest przez urzędy pracy². Poniższa tabela prezentuje udział powiatowych urzędów pracy z miast na prawach powiatu, potocznie określanych mianem grodzkich (Kraków, Tarnów oraz Nowy Sącz) oraz pozostałych powiatów (tzw. ziemskich) w pośrednictwie ofert pracy powszechnie występujących na rynku. Jak widać, w miastach na prawach powiatu urzędy pracy mają udział w 1/3 pośrednictwa pracy, podczas gdy w powiatach ziemskich urzędy pracy uczestniczą w pośrednictwie 3/4 ofert pracy.

² Monitoring ofert pracy w Małopolsce - Raport z badań cz.1, Kraków 2006, w: www.wup.krakow.pl dostępny pod adresem: http://www.wup.krakow.pl/attach/Wup/Programy_projekty/obserwatorium/raport_mop_druk.pdf

Tabela . Udział ofert pracy w PUP i pozostałym pośrednictwie pracy w powiatach na prawach miasta i pozostałych powiatach				
	Oferty pracy dostępne w		Ogółem	Udział ofert pracy dostępnych w PUP
	mediach	PUP		
powiaty grodzkie	12700	7261	19961	36,4%
powiaty ziemskie	2966	8991	11957	75,2%
Ogółem	15666	16252	31918	50,9%
Zestawienie nie obejmuje ofert pracy z mediów, które ogólnie wskazywały Małopolskę, jako obszar wykonywania pracy				

Dla zobrazowania struktury pośrednictwa pracy powiatowych urzędów pracy zostały porównane oferty pracy w pośrednictwie powiatowych urzędów pracy oraz instytucji, które zajmują się pośredniczeniem ofert pracy (prasa, Internet, akademickie biura karier, prywatne pośrednictwo pracy). Okazało się, że PUP przeważają jeśli idzie o pośrednictwo ofert związanych z zawodami o niższych kwalifikacjach (wielkie grupy; pracownicy przy pracach prostych oraz robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy) oraz kategorii pracownicy biurowi. Jeśli idzie o pośrednictwo inne od urzędów pracy, to dominują w nim kategorie zawodowe związane z grupami zawodowymi związanymi z wyższymi kwalifikacjami (technicy i inny średni personel, specjaliści oraz wyżsi urzędnicy i kierownicy).

Oferty pracy nie są rozmieszczone w województwie równomiernie. Z 69 853 ofert pracy w województwie Małopolskim 35,1%, czyli 24 539 zgłoszonych zostało w Krakowie. Takie

rozlokowanie ofert świadczy o bardzo dużej koncentracji powstających miejsc pracy w Krakowie. 14% małopolskich bezrobotnych z Krakowa ma do dyspozycji 35,1% ogółu ofert pracy z województwa. Dodatkowo, w Krakowie wzrost liczby ofert pracy miał dużo bardziej dynamiczny charakter (36,3%), niż w pozostałej części województwa (16,1%).

Tabela . Poziom wykorzystania ofert pracy zgłoszonych do PUP			
	Oferty pracy	Podjęcia pracy za pośrednictwem PUP	Wykorzystanie ofert pracy
Kraków	26 197	4 010	15,3%
Województwo bez Krakowa	45 755	33 265	72,7%
Małopolska	71 952³	37 275	51,8%

Do Grodzkiego Urzędu Pracy Krakowie zgłaszanych jest najwięcej ofert pracy. Mimo to udaje się wykorzystać tylko część z nich. Informuje o tym wskaźnik podjęć pracy za pośrednictwem powiatowego urzędu pracy. W Krakowie w 2006 roku wyniósł 15,3%, natomiast średnia wojewódzka w tym czasie osiągnęła wartość 51,8%⁴, natomiast Małopolska bez miasta Kraków osiągnęła 72,7% poziom wykorzystania ofert pracy. Jednym z powodów niskiego wykorzystania ofert pracy może być ich bardzo duża liczba.

Gdy porównać liczbę ofert pracy zgłaszanych rokrocznie widać, że systematycznie wzrasta. Spojrzenie na oferty pracy z perspektywy klasyfikacji zawodów pozwala zorientować się, w których zawodach wzrost miał największą dynamikę. W stosunku do roku 2005 w 2006 roku liczba ofert wzrosła o 22,5%. Grupami zawodowymi o większej dynamice wzrostu ofert pracy były te związane z niższymi kwalifikacjami: kategoria bez zawodu (101,%), robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (34,9%), operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (37,6%) oraz pracownicy przy pracach prostych (25,6%) oraz kategorii przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy (25,8%), głównie za sprawą ofert pracy w zawodach kierowniczych (m.in. kierownik wewnętrznej jednostki działalności podstawowej w handlu hurtowym i detalicznym odnotował wzrost o 43 oferty). Ponadprzeciętny wzrost liczby ofert pracy dla tych kategorii zawodowych miał miejsce zarówno w Krakowie jak również w pozostałej części Małopolski. Kategorią zawodową, dla której liczba ofert pracy spadła byli technicy i inny średni personel (w 2006 roku zgłoszono mniej o 53 oferty niż w poprzednim roku). Zmiana na poziomie wojewódzkim odnotowana była głównie z powodu mniejszej liczby ofert pracy zgłoszonych w Krakowie.

³ Liczba ofert pracy dla wskaźnika wykorzystania ofert pracy uwzględnia również stan „odziedziczony” z poprzedniego roku, czyli oferty pracy które pozostawały w rejestrze ofert na dzień 31.12.2005 roku.

⁴ Szczegółowe informacje o poziomie wykorzystania ofert pracy przez PUP w poszczególnych powiatach Małopolski dostępna jest w opracowaniu „Ocena sytuacji na rynku pracy województwa małopolskiego w 2006 roku” w: www.wup-krakow.pl

Tabela . Zmiana liczby i struktury ofert pracy wg wielkich grup zawodowych								
Kod grupy	Nazwa grupy zawodów	2004	zmiana	w %	2005	zmiana	w %	2006
Małopolska	0 Bez zawodu	1192	248	20,8%	1440	1462	101,5%	2902
	1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	281	-2	-0,7%	279	72	25,8%	351
	2 Specjaliści	4017	-37	-0,9%	3980	674	16,9%	4655
	3 Technicy i inny średni personel	6583	824	12,5%	7407	-53	-0,7%	7354
	4 Pracownicy biurowi	6594	2800	42,5%	9394	1304	13,9%	10698
	5 Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	7918	1874	23,7%	9792	1624	16,6%	11416
	6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	191	43	22,5%	234	-36	-15,3%	198
	7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	11153	74	0,7%	11227	3916	34,9%	15143
	8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	3398	286	8,4%	3684	1384	37,6%	5068
	9 Pracownicy przy pracach prostych	10111	-506	-5,0%	9605	2463	25,6%	12068
	10 Siły zbrojne	3	-3	-100%	0	1	-	1
	Ogółem	51438	5605	10,9%	57043	12810	22,5%	69853
Kraków	0 Bez zawodu	855	48	5,6%	903	1171	129,7%	2074
	1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	116	18	15,9%	134	41	30,6%	175
	2 Specjaliści	1434	192	13,4%	1626	142	8,7%	1768
	3 Technicy i inny średni personel	1376	823	59,8%	2198	-242	-11,0%	1956
	4 Pracownicy biurowi	1693	960	56,7%	2653	583	22,0%	3236
	5 Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	1715	928	54,1%	2643	869	32,9%	3512
	6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	20	-12	-60,1%	8	26	325,8%	34
	7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	4682	-250	-5,3%	4432	2432	54,9%	6864
	8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	1051	290	27,6%	1341	762	56,8%	2103
	9 Pracownicy przy pracach prostych	1507	561	37,3%	2068	748	36,2%	2816
	10 Siły zbrojne	0	0	-100%	0	0	-	0
	Ogółem	14448	3558	24,6%	18006	6533	36,3%	24539
Województwo bez Krakowa	0 Bez zawodu	337	200	59,3%	537	291	54,2%	828
	1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	165	-20	-12,3%	145	31	21,3%	176
	2 Specjaliści	2583	-229	-8,9%	2354	532	22,6%	2887
	3 Technicy i inny średni personel	5207	2	0,0%	5209	189	3,6%	5398
	4 Pracownicy biurowi	4901	1840	37,5%	6741	721	10,7%	7462
	5 Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	6203	946	15,2%	7149	755	10,6%	7903
	6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	171	55	32,2%	226	-62	-27,4%	164
	7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	6471	324	5,0%	6795	1484	21,8%	8279
	8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	2347	-4	-0,2%	2343	622	26,5%	2965
	9 Pracownicy przy pracach prostych	8604	-1067	-12,4%	7537	1715	22,8%	9252
	10 Siły zbrojne	3	-3	-100%	0	1	-	1
	Ogółem	36990	2047	5,5%	39037	6277	16,1%	45314

Największą liczbę ofert pracy zgłoszono w takich grupach zawodowych jak: sprzedawcy i demonstratorzy (7282), pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani (6093) oraz gospodarze budynków (4164). Są to zawody, które od kilku lat wiodą prym w województwie pod względem zgłaszanych ofert pracy. Fenomen pierwszeństwa tych trzech zawodów wynika stąd, że zawód sprzedawcy jest zawodem o największej fluktuacji na rynku

pracy, dlatego do pośrednictwa mogą wielokrotnie trafiać oferty pracy dotyczące tego samego stanowiska pracy. W przypadku pozostałych zawodów zgłaszane oferty pracy nie są związane z powstawaniem nowych miejsc pracy lecz wykorzystaniem dostępnych form pomocy oferowanych przez PUP (subsydiowane zatrudnienie w przypadku gospodarzy budynków oraz staże i przygotowanie zawodowe dla pracowników biurowych).

Wśród pozostałych grup zawodowych, w których w całym województwie zgłoszono ponad 1000 ofert pracy wymienić należy: kategorię bez zawodu (2902), pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne (2261), pracowników administracyjnych, sekretarzy i pokrewnych (2096), magazynierów i pokrewnych (1938), robotników przy pracach prostych w przemyśle (1835), cieśli, stolarzy budowlanych i pokrewnych (1520), robotników pomocniczych w budownictwie ogólnym (1506), kierowców samochodów ciężarowych (1318), murarzy i pokrewnych (1279), robotników pomocniczych w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewnych (1189), kasjerów i sprzedawców biletów (1183) oraz betoniarzy (1106).

Większość zawodów z prezentowanej poniżej tabeli, gdy porównać je do wartości z 2005 roku, cechowała się wzrostem liczby ofert pracy. Wyjątek stanowiły takie zawody jak: pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni, robotnicy przy pracach prostych w przemyśle, agenci do spraw sprzedaży (handlowcy), kucharze oraz stolarze i pokrewni, w których liczba ofert pracy w 2006 roku była mniejsza od tej zgłoszonej w poprzednim roku.

Patrząc na oferty pracy widać, że 34 grupy zawodowe na 392 występujące w klasyfikacji zawodów i specjalizacji skupiają 73,7% wszystkich ofert pracy. Podobny poziom koncentracji występuje wśród osób bezrobotnych, gdzie 71% osób bezrobotnych skupionych jest w 34 grupach zawodowych. Taka koncentracja zarówno ofert pracy jak i bezrobotnych w stosunkowo niewielkiej grupie zawodów stanowi dodatkowe uzasadnienie przy opracowaniu analiz z wykorzystaniem określonej liczby zawodów, gdyż grupy te pokrywają $\frac{3}{4}$ wszystkich ofert pracy oraz wszystkich bezrobotnych.

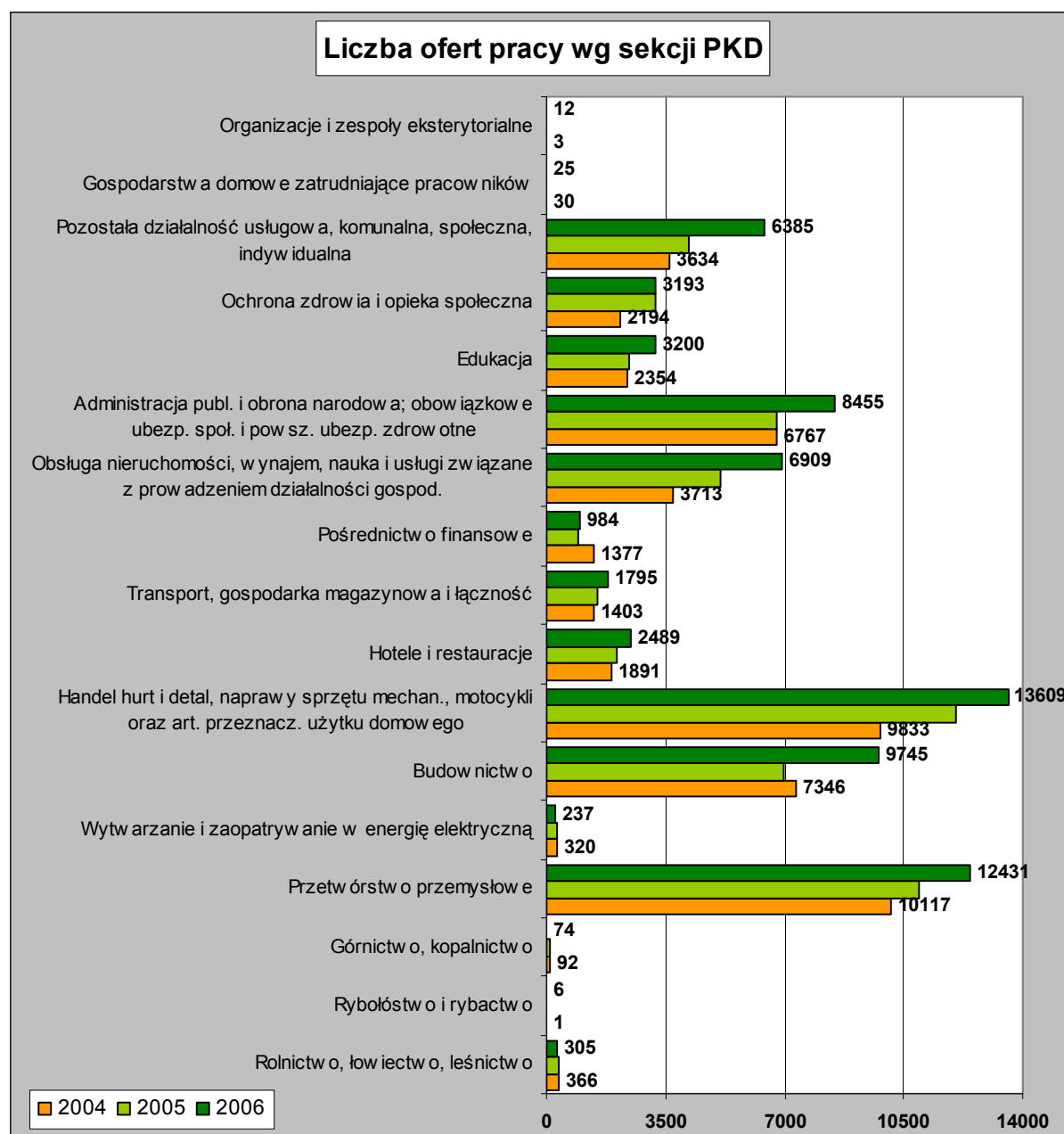
Tabela obejmuje tylko te zawody, w których w 2006 roku zgłoszono więcej niż 400 ofert pracy

Zestawienie zawodów oraz branż, w których zgłoszono najwięcej ofert pracy pozwoli na wskazanie głównych motorów zmniejszającego się poziomu bezrobocia w Małopolsce. Wśród branż o największej liczbie ofert pracy są:

- handel i naprawa pojazdów (13 609) i zawody (sprzedawcy i demonstratorzy 7282, kasjerzy i sprzedawcy biletów 1183, agenci do spraw sprzedaży (handlowcy) 985, mechanicy pojazdów samochodowych 468)
- przetwórstwo przemysłowe (12 431) i zawody (robotnicy przy pracach prostych w przemyśle 1835, ślusarze i pokrewni 987, spawacze i pokrewni 842, stolarze i pokrewni 768, operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani 591, elektrycy 583)
- budownictwo (9 745) i zawody (cieśle, stolarze budowlani i pokrewni 1520, robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym 1506, murarze i pokrewni 1279, betoniarze 1106, robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni 1189, robotnicy budowy dróg i pokrewni 407),
- administracja publiczna i ochrona zdrowia (8 455) i zawody (pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani 6093, pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni 2096)
- oraz obsługa nieruchomości i wynajem (6 909) i zawody (gospodarze budynków 4164, pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i podobne 2261).

Dodatkowo możliwe jest wskazanie zawodów, które wykonywane mogą być w każdej z wymienionych branż, gdyż aktywność osób w tych zawodach ma charakter pomocniczy dla głównej działalności firmy. Do zawodów tych zaliczyć można następujące grupy: magazynierzy i pokrewni 1938, pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani 978, księgowi 588, sekretarki 544, specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani 522 oraz kierowcy samochodów osobowych 468.

Od 2002 roku liczba ofert wzrasta. Zmiana ta dokonała się w największej mierze za sprawą sekcji, w których zgłoszono najwięcej ofert pracy, czyli handlu i naprawy pojazdów, przetwórstwa przemysłowego, budownictwa, administracji publicznej i ochrony zdrowia oraz obsługi nieruchomości i wynajmu. Wymienione sekcje są tymi, z których ubytek osób bezrobotnych był największy. Ponadto, wzrost ofert miał miejsce w działalności niezidentyfikowanej oraz takich sekcjach jak edukacja, transport i gospodarka magazynowa oraz hotele i restauracje. W tym samym czasie spadła liczba ofert w pośrednictwie finansowym oraz wytwarzaniu i zaopatrzeniu w energię.

Dla ustalenia jakiego rodzaju ofert pracy możemy się spodziewać w 2007 roku zostały przeprowadzone badania, których głównym celem była diagnoza ruchów kadrowych w ramach poszczególnych przedsiębiorstw działających na terenie województwa. Poniżej wskazane zostaną branże oraz zawody, w których w najbliższym czasie można się spodziewać zmian zatrudnienia. Ze względu na fakt, że badania prowadzono na losowo wybranych przedsiębiorstwach informacja o ruchach kadrowych wg zawodów była poddana wazeniu.

Tabela. Liczba zbadanych zakładów pracy wg sektorów własności				
	Zakłady pracy		Zatrudnieni	
	liczba	udział	liczba	udział
sektor publiczny	365	19,7%	84 232	46,3%
sektor prywatny	1 484	80,3%	97 756	53,7%
Ogółem	1 849	100,0%	181 988	100,0%

Na ankietę wysłaną do 7066 podmiotów działających na terenie województwa odpowiedziało 1849 (26,2%). W przypadku 2009 podmiotów nie udało się nawiązać kontaktu, bądź podmiot był w zawieszeniu. Pozostałe 3208 nie odesłało ankiety. Spośród wszystkich przebadanych zakładów 80% stanowiło sektor prywatny, natomiast 20% publiczny. Struktura zatrudnienia wskazuje że większość tj. 54% osób pracowało w sektorze prywatnym, natomiast 46% w publicznym.

Tabela. Liczba zbadanych zakładów pracy wg sekcji PKD				
	Zakłady pracy		Zatrudnieni	
	liczba	udział	liczba	udział
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	21	1,1%	561	0,3%
Rybnictwo	1	0,1%	0	0,0%
Górnictwo	3	0,2%	1069	0,6%
Przetwórstwo przemysłowe	314	17,0%	42096	23,1%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	17	0,9%	11162	6,1%
Budownictwo	165	8,9%	8174	4,5%
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	548	29,6%	22743	12,5%
Hotele i restauracje	61	3,3%	1562	0,9%
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	96	5,2%	6070	3,3%
Pośrednictwo finansowe	15	0,8%	11733	6,4%
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	167	9,0%	15162	8,3%
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	34	1,8%	9109	5,0%
Edukacja	248	13,4%	24872	13,7%
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	92	5,0%	24154	13,3%
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna	67	3,6%	3521	1,9%
Ogółem	1849	100,0%	181988	100,0%

Podmioty, reprezentowały przede wszystkim sekcję handel i naprawy pojazdów stanowiąc 29,6% podmiotów, które zatrudniały 12,5% pracowników. Kolejne pod względem liczby podmiotów były przetwórstwo przemysłowe (17% podmiotów i 23,1% zatrudnienia) oraz edukacja (13,4% podmiotów i 13,7% zatrudnionych). Pod względem zatrudnienia wyróżniały się ochrona zdrowia i pomoc społeczne (5% podmiotów i 13,3% zatrudnienia).

Tabela . Ruchy kadrowe w badanych przedsiębiorstwach wg sekcji PKD				
	Przyjęcia do pracy		Zwolnienia z pracy	Saldo
	ogółem	absolwenci		
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	697	25	122	575
Górnictwo	128	97	0	128
Przetwórstwo przemysłowe	11449	2176	2156	9293
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	339	40	127	212
Budownictwo	13050	2107	1197	11853
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	14287	2576	2558	11729
Hotele i restauracje	3025	601	1156	1869
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	3710	419	510	3200
Pośrednictwo finansowe	61	4	0	61
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	9043	1526	2751	6292
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	1662	394	260	1402
Edukacja	4983	1021	3226	1757
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	1658	401	463	1195
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna	1615	472	189	1426
Ogółem	65707	11859	14715	50992

Z informacji od pracodawców udało się uzyskać informacje o ruchach kadrowych w zakładach, na które składają się prognozowane przyjęcia do pracy oraz zwolnienia. Wśród branży, które chcą zatrudnić *per saldo* najwięcej osób wyróżniały się trzy; budownictwo (11 853 osób), handel i naprawa pojazdów (11 729) oraz przetwórstwo przemysłowe (9 293). Są to te same branże, w których w roku 2006 zgłoszono najwięcej ofert pracy. Liczba planowanych przyjęć do pracy (bez planowanych zwolnień) w 2007 w budownictwie o ok. 20% przekracza liczbę zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy ofert w 2006 roku. Zatem można się spodziewać, że w 2007 roku, podobnie jak w 2006 najdynamiczniej będzie wzrastać zapotrzebowanie na pracowników w sekcji budownictwo.

Ogólnie z zestawienia widać, że planowane w 2007 roku przyjęcia do pracy będą wynosić 65 707. Jest to liczba o 4 147 mniejsza niż w 2006 roku. W kontekście informacji publikowanych przez GUS, wydaje się być mało prawdopodobne, by w 2007 roku liczba ofert pracy była mniejsza. Możliwe, że różnica wynika z niedoskonałości realizacji badania.

Wśród grup zawodowych, co do których planowane będą najliczniejsze przyjęcia do pracy wyróżniały się następujące: górnicy i robotnicy budowlani (10149), robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń (6789), modelki, sprzedawcy i demonstratorzy (6384), pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (4802), pracownicy pozostałych specjalności (4752), kierowcy i operatorzy pojazdów (4514), specjaliści szkolnictwa (4092), robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie (3740) oraz pracownicy

usług osobistych i ochrony (3186). W przypadku tych grup zawodowych liczba planowanych przyjęć do pracy przekraczała 3000. 5 spośród nich (specjaliści szkolnictwa – 3166, modelki, sprzedawcy i demonstratorzy – 1950, pracownicy usług osobistych i ochrony – 1815, górnicy i robotnicy budowlani – 1213 oraz pracownicy pozostałych specjalności – 1076) wskazanych zostało jako te, w których planowane są największe zwolnienia. Świadczy to o dużej fluktuacji zatrudnienia w tych grupach zawodowych. Zatem *per saldo* liczba nowotworzonych miejsc pracy będzie mniejsza. Pełna lista zawodów, w których pracodawcy planują zatrudnić najwięcej pracowników znajduje się w aneksie tabelarycznym.

Tabela . Ruchy kadrowe w badanych przedsiębiorstwach wg zawodów				
Kod grupy	Nazwa zawodu	Przyjęcia do pracy	Zwolnienia z pracy	Saldo
"11"	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy, zawodowi działacze	8	0	8
"12"	Kierownicy dużych i średnich organizacji	581	33	548
"13"	Kierownicy małych przedsiębiorstw	210	1	209
"21"	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	1886	72	1814
"22"	Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia	1285	187	1098
"23"	Specjaliści szkolnictwa	4092	3166	926
"24"	Pozostali specjaliści	2413	288	2125
"31"	Średni personel techniczny	1659	62	1597
"32"	Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	621	18	603
"33"	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	177	5	172
"34"	Pracownicy pozostałych specjalności	4752	1076	3676
"41"	Pracownicy obsługi biurowej	2529	721	1808
"42"	Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów	546	396	150
"51"	Pracownicy usług osobistych i ochrony	3186	1815	1371
"52"	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	6384	1950	4434
"61"	Rolnicy	0	56	-56
"62"	Ogrodnicy	454	445	9
"63"	Leśnicy i rybacy	440	21	419
"71"	Górnicy i robotnicy budowlani	10149	1213	8936
"72"	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	6789	249	6540
"73"	Robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanterijnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni	159	74	85
"74"	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	4802	444	4358
"81"	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	364	127	237
"82"	Operatorzy i monterzy maszyn	1441	55	1386
"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	4514	466	4048
"91"	Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	2505	869	1636
"92"	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni	21	8	13
"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	3740	898	2842
	Ogółem	65707	14715	50992

W przypadku grup zawodów, w których *per saldo* miało powstać najwięcej miejsc pracy wyróżniały się niektóre. Dla ich szczegółowej prezentacji zostały przywołane grupy z niższego poziomu klasyfikacji.

Tabela . Ruchy kadrowe w badanych przedsiębiorstwach wśród zawodów charakteryzujących się największym zapotrzebowaniem wśród pracodawców

Kod grupy	Nazw zawodu	Przyjęcia do pracy	Zwolnienia z pracy	Saldo
"24"	Pozostali specjaliści	2413	288	4,2%
"241"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	1971	224	1747
"242"	Prawnicy	42	0	42
"243"	Archiwiści, bibliotekoznawcy i specjaliści informacji naukowej	45	0	45
"244"	Specjaliści nauk społecznych i pokrewnych	21	0	21
"245"	Specjaliści kultury i sztuki	159	17	142
"247"	Specjaliści administracji publicznej	175	47	128
"34"	Pracownicy pozostałych specjalności	4752	1076	7,2%
"341"	Pracownicy do spraw finansowych i handlowych	1502	247	1255
"342"	Agenci biur pomagających w prowadzeniu działalności gospodarczej i pośrednicy handlowi	1	0	1
"343"	Średni personel biurowy	2168	733	1435
"344"	Urzędnicy do spraw podatków, cel i pokrewni	530	15	515
"346"	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	433	79	354
"347"	Pracownicy działalności artystycznej, rozrywki i sportu	90	0	90
"348"	Pracownicy archiwów, bibliotek i informacji naukowej	28	2	26
"52"	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	6384	1950	8,7%
"522"	Sprzedawcy i demonstratorzy	6384	1950	4434
"71"	Górnicy i robotnicy budowlani	10149	1213	17,5%
"711"	Górnicy i robotnicy obróbki kamienia	157	0	157
"712"	Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni	6317	1053	5264
"713"	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni	2843	148	2695
"714"	Malarze, pracownicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	832	12	820
"72"	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	6789	249	12,8%
"721"	Formierze odlewniczy, spawacze, blacharze, monterzy konstrukcji metalowych i pokrewni	1602	105	1497
"722"	Kowale, ślusarze i pokrewni	1904	47	1857
"723"	Mechanicy maszyn i urządzeń	1258	33	1225
"724"	Elektrycy	2021	64	1957
"725"	Monterzy elektroniki i pokrewni	4	0	4
"74"	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	4802	444	8,5%
"741"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym	1379	193	1186
"742"	Robotnicy obróbki drewna, stolarze meblowi i pokrewni	1425	27	1398
"743"	Robotnicy produkcji wyrobów włókienniczych, odzieży i pokrewni	1499	127	1372
"744"	Robotnicy obróbki skóry	499	97	402
"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	4514	466	7,9%
"831"	Maszyniści kolejowi, dyżurni ruchu i pokrewni	3	0	3
"832"	Kierowcy pojazdów	3260	179	3081
"833"	Operatorzy pojazdów wolnobieżnych i pokrewni	1239	287	952
"834"	Marynarze i pokrewni	12	0	12
"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	3740	898	5,6%
"931"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie i budownictwie	1975	162	1813
"932"	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	1608	523	1085
"933"	Robotnicy pomocniczy transportu i tragarze	157	213	-56
Ogółem		65707	14715	50992

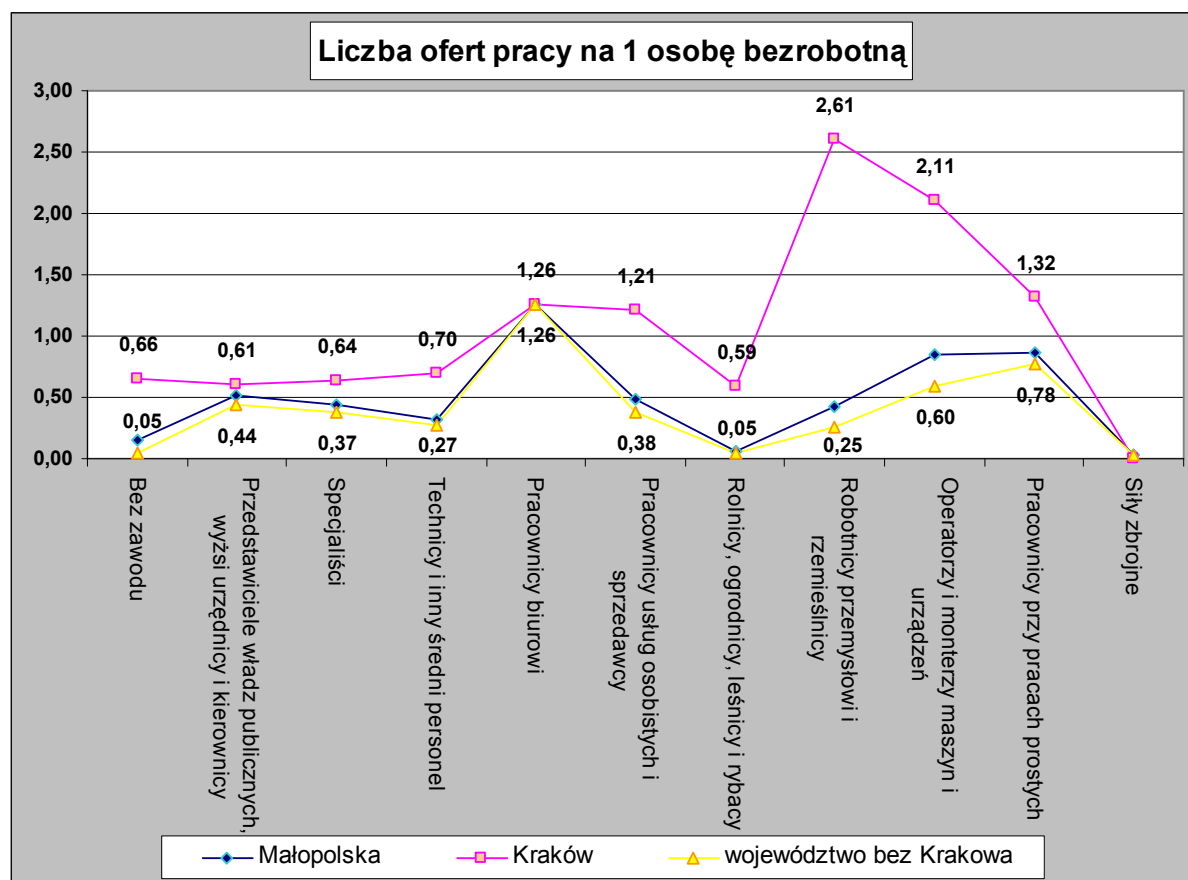
Grupami zawodowymi, w których będzie zatrudnianych najwięcej osób są: robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni (5264), sprzedawcy i demonstratorzy (4434), kierowcy pojazdów (3081), robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni (2695), elektrycy (1957), kowale, ślusarze i pokrewni (1857), robotnicy pomocniczy w górnictwie i budownictwie (1813), specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania (1747), formierze odlewniczy, spawacze, blacharze, monterzy konstrukcji metalowych i pokrewni (1497), średni personel biurowy (1435), robotnicy obróbki drewna, stolarze meblowi i pokrewni (1398), robotnicy produkcji wyrobów włókienniczych, odzieży i pokrewni (1372), mechanicy maszyn i urządzeń (1225), robotnicy w przetwórstwie spożywczym (1186) oraz robotnicy przy pracach prostych w przemyśle (1085). Pozostałe grupy zawodowe, dla których plany zatrudnieniowe przekraczały 1000 należały: pracownicy usług domowych i gastronomicznych (1507), inżynierowie i pokrewni (1103), pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani (1012) oraz technicy (1006).

Podsumowując widać, że utrzymujące się na rynku pracy trendy w zakresie zatrudniania utrzymują się. Struktura ofert pracy zgłoszonych do powiatowych urzędów w roku 2006 pokrywają się z planami zatrudnieniowymi pracodawców na 2007 rok. Z zaprezentowanych danych nie wynika, czy poszukiwanie pracowników odbywać się będzie za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy, jednakże urzędy powinny poprawiać jakość swoich usług, szczególnie w zakresie współpracy z pracodawcami oraz dostosowywanie kwalifikacji osób bezrobotnych do potrzeb pracodawców. Pomocne w tym zakresie powinno być dokładne diagnozowanie oczekiwań pracodawców w zakresie kwalifikacji wymaganych na stanowisku pracy planowanym do obsadzenia oraz weryfikacji na ile osoby bezrobotne są w stanie je zaspokoić.

6. Oferty pracy i bezrobotni wg zawodów

Po oddzielnej analizie osób bezrobotnych i ofert pracy w ujęciu zawodów zostanie zaprezentowana informacja łączna. Z przedstawionych indywidualnych analiz, wynika, że liczba osób bezrobotnych spada, natomiast liczba ofert pracy wzrasta. Zatem można się spodziewać, że sytuacja pozostających w rejestrach osób bezrobotnych będzie rysować się dużo bardziej optymistycznie niż w poprzednich latach. W ujęciu uśrednionym liczba ofert pracy przypadających na jednego bezrobotnego będzie coraz większa. W przypadku tego wskaźnika zaprezentowana zostanie zmiana wartości oraz podstawowe tendencje, które wyłaniają się na podstawie dostępnych danych.

Poniższa tabela prezentuje liczbę ofert, która przypada na jedną osobę bezrobotną. Średnio w 2006 roku na 100 bezrobotnych przepadało 48 ofert pracy. Jest to wartość o 16 wyższa od tej z roku 2005, która wynosiła 32 oraz o 21 wyższa od tej z 2004 roku. Od roku 2004 liczba ofert pracy na jednego bezrobotnego, na skutek zmniejszającej się liczby bezrobotnych i zwiększającej się liczby zgłaszanych ofert pracy podwoiła się. Zróżnicowanie terytorialne liczby bezrobotnych oraz przypadających na nich ofert pracy będzie rzutować na szanse poszczególnych osób bezrobotnych na znalezienie pracy. Poniższy wykres prezentuje omawiany wskaźnik dla Małopolski, Krakowa i województwa z wyłączeniem Krakowa.

Na podstawie wykresu widać, że szanse na znalezienie pracy bezrobotnych z Krakowa są dużo wyższe, niż pozostałych osób bezrobotnych w Małopolsce. W przypadku zawodu pracownicy biurowi szanse na całym terenie województwa są wyrównane (średnio 1,26 ofert pracy na bezrobotnego), podczas gdy w przypadku pozostałych zawodów są bardzo zróżnicowane. Najłatwiej będzie znaleźć pracę osobom bezrobotnym z Krakowa, z grupy zawodów: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (2,61), operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (2,11), pracownicy przy pracach prostych (1,32), pracownicy biurowi (1,26) oraz pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (1,21). W przypadku grup zawodowych w

pozostałej części województwa szanse znalezienia pracy są dużo trudniejsze, choć ze względu na zmiany na rynku pracy cały czas wzrastają.

Tabela . Liczba ofert pracy przypadających na 1 bezrobotnego									
Kod grupy		Nazwa grupy zawodów	Liczba ofert pracy na 1 bezrobotnego					2006	
			2004	zmiana	2005	zmiana	2006	Bezro- botni	oferty pracy
Małopolska	0	Bez zawodu	0,06	0,01	0,07	0,08	0,14	20058	2902
	1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,40	0,01	0,41	0,10	0,51	687	351
	2	Specjaliści	0,38	-0,04	0,34	0,10	0,44	10471	4655
	3	Technicy i inny średni personel	0,25	0,04	0,29	0,04	0,32	22767	7354
	4	Pracownicy biurowi	0,52	0,33	0,84	0,41	1,26	8501	10698
	5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	0,25	0,09	0,34	0,14	0,48	23782	11416
	6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,04	0,01	0,05	0,00	0,06	3467	198
	7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	0,19	0,04	0,23	0,19	0,43	35513	15143
	8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	0,38	0,09	0,47	0,38	0,85	5982	5068
	9	Pracownicy przy pracach prostych	0,49	0,05	0,54	0,32	0,86	14004	12068
	10	Siły zbrojne	0,21	-0,21	0,00	0,04	0,04	28	1
	Ogółem		0,27	0,05	0,32	0,16	0,48	145233	69853
Kraków	0	Bez zawodu	0,37	-0,09	0,28	0,38	0,66	3156	2074
	1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,49	0,04	0,54	0,07	0,61	286	175
	2	Specjaliści	0,49	0,02	0,51	0,13	0,64	2770	1768
	3	Technicy i inny średni personel	0,40	0,27	0,67	0,03	0,70	2813	1956
	4	Pracownicy biurowi	0,39	0,35	0,74	0,53	1,26	2561	3236
	5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	0,38	0,31	0,69	0,52	1,21	2907	3512
	6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,23	-0,11	0,12	0,46	0,59	58	34
	7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	1,09	0,10	1,19	1,42	2,61	2631	6864
	8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	0,63	0,33	0,96	1,15	2,11	999	2103
	9	Pracownicy przy pracach prostych	0,50	0,26	0,76	0,57	1,32	2127	2816
	10	Siły zbrojne	-	-	0,00	-	-	0	0
	Ogółem		0,54	0,17	0,71	0,50	1,21	20308	24539
Województwo bez Krakowa	0	Bez zawodu	0,02	0,01	0,03	0,02	0,05	16902	828
	1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,36	-0,02	0,34	0,10	0,44	401	176
	2	Specjaliści	0,34	-0,07	0,28	0,10	0,37	7701	2887
	3	Technicy i inny średni personel	0,22	0,01	0,23	0,04	0,27	19954	5398
	4	Pracownicy biurowi	0,59	0,31	0,90	0,36	1,26	5940	7462
	5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	0,23	0,06	0,29	0,09	0,38	20875	7903
	6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,04	0,02	0,05	-0,01	0,05	3409	164
	7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	0,12	0,03	0,15	0,10	0,25	32882	8279
	8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	0,32	0,04	0,36	0,24	0,60	4983	2965
	9	Pracownicy przy pracach prostych	0,49	0,01	0,50	0,27	0,78	11877	9252
	10	Siły zbrojne	0,19	-0,19	0,00	0,04	0,04	28	1
	Ogółem		0,22	0,03	0,26	0,11	0,36	124925	45314

Szanse na znalezienie pracy najbardziej wzrosły w 3 grupach zawodowych: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, pracownicy przy pracach prostych oraz pracownicy biurowi. Zmiana, która miała charakter ponadprzeciętny, dokonał się w całej Małopolsce (zarówno w Krakowie, jak również w pozostałej części województwa). Są to zawody, które cechują się największym udziałem ofert na 1 bezrobotnego. Ze względu na ograniczoną i malejącą podaż pracy (m.in. na skutek wzrastającego zatrudnienia oraz migracji zarobkowych), pracodawcy w tych zawodach już dziś mają problemy ze znalezieniem odpowiednich pracowników na wolne stanowiska pracy. W kontekście prezentowanych danych problem ten może być szczególnie dotkliwy dla pracodawców z Krakowa. Dlatego pracodawcy dla zwiększenia szans znalezienia pracowników powinni poszerzyć krąg poszukiwań o bezrobotnych z powiatów ościennych Krakowa (umożliwiających codzienne dojazdy do pracy na zasadzie migracji wahadłowych), natomiast Grodzki Urząd Pracy w Krakowie, umożliwiać dostęp do ofert pracy osobom spoza Krakowa.

Poniższa tabela zawiera szczegółowy wykaz zawodów z punktu widzenia ofert pracy przypadających na jednego bezrobotnego. Obejmuje tylko te zawody, w których liczba osób bezrobotnych przekracza 1000⁵. Wśród zawodów z najliczniej okupowanych przez bezrobotnych, które cechują się największym udziałem ofert na bezrobotnego są: gospodarze budynków (2,20), magazynierzy i pokrewni (1,44), cieśle, stolarze budowlani i pokrewni (1,42) oraz pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani (1,41). Wszystkie wymienione zawody cechowały się ponadprzeciętnym wzrostem liczby ofert na bezrobotnego. Do grupy zawodów o największym wzroście należały również takie grupy jak: szwaczki, hafciarki i pokrewni (0,36), robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym (0,35), elektromonterzy (0,34) oraz murarze i pokrewni (0,27). Taka zmiana średniej ilości ofert na jednego bezrobotnego świadczy o wzrastającym zapotrzebowaniu na niniejsze kategorie zawodowe.

Wśród grup zawodów, w których wartość wskaźnika liczby ofert na bezrobotnego był najniższy znalazły się: technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni (0,01), dietetycy i żywieniowcy (0,02), pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani (0,05), technicy gdzie indziej niesklasyfikowani (0,05), technicy mechanicy (0,06) oraz obuwnicy (0,07). W zawodach, w których na 100 bezrobotnych przypada 1, 2 bądź 7 ofert pracy możliwość znalezienia pracy jest wręcz niemożliwa. Osoby z tych grup zawodowych powinny rozważyć przekwalifikowanie się.

⁵ Tabela z pełną informacją o liczbie ofert pracy na jednego bezrobotnego umiejscowiona jest w aneksie tabelarycznym na końcu opracowania.

Tabela . Liczba ofert pracy przypadająca na 1 bezrobotnego									
Ip.	Kod grupy	Nazwa grupy zawodów	liczba ofert pracy na 1 osobę bezrobotną					2006	
			2004	zmiana	2005	zmiana	2006	bezro- botni	oferty pracy
1	"0000"	Bez zawodu	0,06	0,01	0,07	0,08	0,14	20058	2902
2	"5221"	Sprzedawcy i demonstratorzy	0,28	0,09	0,37	0,16	0,53	13611	7282
3	"5122"	Kucharze	0,12	0,06	0,18	0,01	0,19	4849	920
4	"9132"	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne	0,24	0,06	0,31	0,20	0,51	4466	2261
5	"3419"	Pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,04	0,02	0,06	-0,01	0,05	4442	228
6	"4191"	Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	0,63	0,35	0,99	0,42	1,41	4331	6093
7	"7222"	Ślusarze i pokrewni	0,10	0,06	0,16	0,11	0,27	3695	987
8	"7433"	Krawcy, kapelusznicy i pokrewni	0,07	0,00	0,08	0,07	0,14	3654	519
9	"7231"	Mechanicy pojazdów samochodowych	0,07	0,02	0,09	0,08	0,17	2765	464
10	"7412"	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	0,16	0,04	0,20	0,10	0,30	2574	769
11	"7121"	Murarze i pokrewni	0,25	-0,02	0,23	0,27	0,50	2556	1279
12	"3115"	Technicy mechanicy	0,04	0,03	0,07	-0,01	0,06	2525	158
13	"9321"	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	0,45	0,19	0,64	0,11	0,75	2446	1835
14	"5123"	Kelnerzy i pokrewni	0,23	0,01	0,25	0,12	0,36	2358	857
15	"9313"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	0,31	0,04	0,35	0,35	0,69	2173	1506
16	"3112"	Technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni	0,07	0,00	0,07	0,03	0,10	1954	205
17	"9141"	Gospodarze budynków	1,10	0,18	1,28	0,93	2,20	1890	4164
18	"7233"	Mechanicy - monterzy maszyn i urządzeń	0,04	0,01	0,05	0,13	0,17	1821	313
19	"3212"	Technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni	0,01	0,00	0,01	0,00	0,01	1658	21
20	"5141"	Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni	0,23	0,10	0,33	0,12	0,45	1521	685
21	"7422"	Stolarze i pokrewni	0,29	0,07	0,36	0,16	0,52	1482	768
22	"2411"	Ekonomiści	0,12	-0,03	0,09	0,01	0,10	1472	152
23	"3214"	Dietetycy i żywieniowcy	0,02	0,00	0,02	0,00	0,02	1452	22
24	"7223"	Ustawiacze-operatorzy obrabiarek skrawających do metali	0,14	0,03	0,17	0,10	0,27	1391	378
25	"4131"	Magazynierzy i pokrewni	0,49	0,22	0,71	0,73	1,44	1347	1938
26	"7141"	Malarze budowlani i pokrewni	0,14	0,01	0,15	0,10	0,25	1321	330
27	"3415"	Agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)	0,63	0,27	0,90	-0,15	0,75	1320	985
28	"3119"	Technicy gdzie indziej niesklasyfikowani	0,05	0,01	0,07	-0,01	0,05	1243	68
29	"7443"	Obuwnicy	0,10	-0,05	0,05	0,03	0,07	1239	92
30	"2419"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	0,31	-0,02	0,29	0,14	0,43	1219	522
31	"7436"	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	0,35	0,02	0,37	0,36	0,73	1144	831
32	"7242"	Elektromonterzy	0,11	0,06	0,17	0,34	0,51	1144	583
33	"7123"	Cieśle, stolarze budowlani i pokrewni	0,34	0,03	0,38	1,04	1,42	1073	1520
34	"9152"	Portierzy, woźni i pokrewni	0,22	0,06	0,28	0,12	0,39	1013	398
Ogółem			0,30	0,07	0,37	0,12	0,48	145261	69854
Tabela zawiera tylko te grupy zawodowe, w których liczba osób bezrobotnych jest większa niż 1000 osób									

Poniżej zostanie zaprezentowana liczba ofert pracy na jednego bezrobotnego dla zawodów, w których osiąga wartość najwyższą oraz zawodów, w których osiąga wartość najniższą.

Tabela . Liczba ofert pracy przypadająca na 1 bezrobotnego roku >2*									
lp.	Kod grupy	Nazwa grupy zawodów	liczba ofert pracy na 1 osobę bezrobotną				2006		
			2004	zmiana	2005	zmiana	2006	bezro- botni	oferty pracy
1	"5149"	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,00	0,00	0,00	101,0	101,0	1	101
2	"4142"	Kodowacze i korektorzy	60,54	7,51	68,05	8,82	76,87	2	154
3	"3442"	Urzędnicy ds. podatków	1,98	12,83	14,82	9,13	23,95	3	72
4	"3474"	Aktorzy cyrkowi i pokrewni	0,00	4,93	4,93	5,07	10,00	0*	10
5	"2351"	Specjaliści metod nauczania	3,02	-0,22	2,80	6,19	8,99	4	36
6	"3423"	Pracownicy ds. zatrudnienia i pośrednictwa pracy	39,30	-15,18	24,12	-16,13	7,99	2	16
7	"8291"	Operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyf.	1,11	2,62	3,73	4,26	7,99	74	591
8	"8171"	Operatorzy zautomatyzowanych i zrobotyzowanych linii produkcyjnych w przemyśle elektromaszynowym	0,96	2,24	3,20	3,80	7,00	1	7
9	"3472"	Prezenterzy, inspicjenci i pokrewni	0,50	-0,17	0,33	5,06	5,39	5	27
10	"5142"	Osoby do towarzystwa	6,47	1,58	8,06	-2,73	5,33	6	32
11	"3482"	Pracownicy bibliotek i informacji naukowej	2,27	1,31	3,58	1,32	4,89	43	210
12	"4211"	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	1,69	1,68	3,37	0,90	4,27	277	1183
13	"4113"	Operatorzy wprowadzania danych	5,36	-3,73	1,62	2,64	4,27	11	47
14	"1237"	Kierownicy działów badawczo-rozwojowych	0,90	-0,90	0,00	4,01	4,01	1	4
15	"9153"	Wybierający pieniądze z automatów, odczytujący liczniki i pokrewni	0,96	0,10	1,07	2,93	4,00	0*	4
16	"3476"	Animatorzy kultury	1,76	1,96	3,73	-0,26	3,47	19	66
17	"8229"	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych gdzie indziej niesklasyf.	0,13	0,68	0,80	2,58	3,38	13	44
18	"8111"	Operatorzy maszyn górniczych i pokrewni	1,58	0,05	1,64	1,71	3,35	63	211
19	"3122"	Operatorzy sprzętu komputerowego i pokrewni	0,36	0,89	1,25	2,07	3,32	25	83
20	"2132"	Programiści	1,09	3,72	4,82	-1,59	3,23	17	55
21	"5151"	Strażacy	0,61	-0,52	0,09	3,14	3,22	13	42
22	"8232"	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	0,95	0,58	1,53	1,63	3,17	54	171
23	"2431"	Archiwiści i muzealnicy	0,91	1,04	1,95	1,21	3,16	39	123
24	"9142"	Myjący pojazdy i szyby	1,16	0,37	1,53	1,50	3,03	26	79
25	"8286"	Monterzy wyrobów tekstylnych, z tektury i pokrewnych materiałów	0,00	0,00	0,00	3,00	3,00	0*	3
26	"2455"	Producenci, organizatorzy produkcji filmowej i telewizyjnej, reżyserzy, aktorzy i pokrewni	2,58	2,50	5,08	-2,09	3,00	17	51
27	"2233"	Lekarze weterynarii	1,44	0,27	1,71	1,15	2,86	7	20
28	"7135"	Szklarze i pokrewni	1,49	0,07	1,57	1,27	2,84	55	156
29	"2234"	Farmaceuci	3,21	-0,20	3,01	-0,19	2,81	11	31
30	"9312"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	2,43	-0,50	1,93	0,84	2,77	430	1189
31	"8334"	Operatorzy wózków podnośnikowych	0,52	0,70	1,22	1,44	2,67	105	280
32	"7124"	Robotnicy budowy dróg i pokrewni	1,13	0,23	1,37	1,10	2,47	165	407
33	"1223"	Kierownicy wewnętrznych jednostek org. działalności podstawowej w budownictwie	2,53	-0,19	2,34	0,09	2,43	23	56
34	"7122"	Betoniarze	0,66	0,08	0,74	1,67	2,41	458	1106
35	"7346"	Drukarze sitodrukowi i pokrewni	4,76	0,24	5,01	-2,61	2,39	10	24
36	"5159"	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	0,89	0,49	1,38	0,98	2,36	415	978
37	"8231"	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy	0,85	0,05	0,90	1,40	2,30	50	115
38	"3431"	Pracownicy administracyjni, sekretarze i pok.	2,87	-0,64	2,23	0,00	2,23	940	2096
39	"9141"	Gospodarze budynków	1,10	0,18	1,28	0,93	2,20	1890	4164
40	"2359"	Specjaliści szkolnictwa i wychowawcy gdzie indziej niesklasyfikowani	1,05	0,45	1,50	0,70	2,20	146	321
41	"7212"	Spawacze i pokrewni	0,84	0,34	1,18	1,01	2,19	385	842
42	"8221"	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów farmaceutycznych, kosmetycznych i sanitarnych	1,46	-1,04	0,42	1,66	2,08	12	25
43	"2341"	Nauczyciele szkół specjalnych	2,87	-1,46	1,41	0,66	2,07	13	27
Ogółem			0,30	0,07	0,37	0,12	0,48	145261	69854

* W zawodach, w których nie występowały osoby bezrobotne, dla prezentacji wskaźnika przyjęto, że występuje jedna osoba.

Grupy zawodowe, w których zgłoszono więcej niż 2 oferty pracy na bezrobotnego, to zawody, które liczą stosunkowo niewiele osób bezrobotnych (wyjątek stanowi grupa zawodowa gospodarze budynków). Spośród zaprezentowanych zawodów pojawił się szereg grup zawodowych nie pojawiających się do tej pory w raporcie. Zawody te prezentują przede wszystkim profesje, które związane są z posiadaniem wysokich kwalifikacji oraz często wymagają wyższego wykształcenia. Dla zobrazowania tej prawidłowości wymienić można: urzędników ds. podatków, aktorów cyrkowych, specjalistów metod nauczania, pracowników ds. zatrudnienia i pośrednictwa pracy, prezenterów i inspicjentów, pracowników bibliotek i informacji naukowej, animatorów kultury, programistów, archiwistów i muzealników, producentów, organizatorów produkcji filmowej i telewizyjnej, reżyserów i aktorów, lekarzy weterynarii, farmaceutów, kierowników wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej w budownictwie, pracowników administracyjnych, sekretarzy, specjalistów szkolnictwa i wychowawców gdzie indziej niesklasyfikowanych oraz nauczycieli szkół specjalnych. Prezentacja tego rodzaju ofert powinna uświadomić fakt, że w pośrednictwie powiatowych urzędów pracy występuje również zapotrzebowanie na specjalistów. Często brak ofert pracy w powiatowych urzędach pracy dla osób o wysokich kwalifikacjach spowodowany jest faktem, że w rejestrach nie występują osoby o wysokich kwalifikacjach i w związku z tym pracodawcy nie poszukują pracowników z wykorzystaniem tego rodzaju pośrednictwa pracy. Z kolei osoby bezrobotne o wysokich kwalifikacjach nie rejestrują się w PUP przypuszczając, że szybko znajdą pracę lub nie widząc szans na znalezienie interesujących ich ofert pracy w powiatowych urzędach pracy. Mechanizm ten przypomina model samosprawdzającego się proroctwa.

Lista zawodów, w których zgłoszono więcej ofert pracy, niż występowało osób bezrobotnych stanowi element uzupełniający analizę zawodów deficytowych.

Dla uzupełnienia informacji o zawodach cechujących się najgorszymi szansami na znalezienie pracy została zaprezentowana poniższa tabela, która uwzględnia również zawody, o mniejszej liczbie bezrobotnych. Konstrukcja wskaźnika jest odwrotna w stosunku do wcześniej prezentowanego. W tabeli prezentowana jest liczba osób przypadających na jedną ofertę pracy. Obok wcześniej wskazywanych grup zawodów takich jak: technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni, dietetycy i żywieniowcy, pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani, technicy gdzie indziej niesklasyfikowani, technicy mechanicy oraz obuwnicy znalazły się następujące: rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej (884 osoby na 1 ofertę pracy), rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby (619), górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż (236,5), przygotowawcze włókna i przędzarze (187), marynarze (121) oraz technicy górnictwa i metalurgii (81).

Zaprezentowana tabela stanowi uzupełnienie do analizy zawodów określanych mianem nadwyżkowych, czyli tych, w których podaż pracy zdecydowanie przekracza popyt zgłaszany przez pracodawców.

Tabela . Liczba osób bezrobotnych na 1 ofertę pracy w 2006 roku*					
lp.	Kod grupy	Nazwa grupy zawodów	oferty pracy	bezrobotni	liczba osób bezrobotnych na 1 ofertę pracy
1	"6131"	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	1	884	884,00
2	"6411"	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0*	619	619,00
3	"7111"	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	2	475	236,50
4	"7431"	Przygotowywacze włókna i przędzarze	0*	187	187,00
5	"8341"	Marynarze i pokrewni	0*	121	121,00
6	"3117"	Technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni	0*	81	81,00
7	"3212"	Technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni	21	1658	78,86
8	"3214"	Dietetycy i żywieniowcy	22	1452	65,92
9	"8275"	Operatorzy maszyn i urządzeń do przetwórstwa owoców, warzyw, nasion oleistych i pokrewni	6	369	61,23
10	"2121"	Matematycy i pokrewni	1	58	58,00
11	"8279"	Operatorzy maszyn i urządzeń przemysłu tytoniowego	1	50	50,00
12	"7432"	Tkacze, dziewiarze i pokrewni	14	672	48,00
13	"8261"	Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni	0*	47	47,00
14	"8113"	Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	0*	44	44,00
15	"6111"	Rolnicy produkcji roślinnej	20	809	40,45
16	"4114"	Maszynistki i stenografowie	0*	40	40,00
17	"3221"	Higieniści	0*	36	36,00
18	"5112"	Kierownicy pociągów, konduktorzy i rewizorzy	2	69	34,50
19	"3213"	Technicy technologii żywności	23	710	30,83
20	"2442"	Filozofowie, historycy i politolodzy	10	290	29,00
21	"8311"	Maszyniści kolejowi i metra	0*	29	29,00
22	"7313"	Jubilerzy, złotnicy i pokrewni	2	57	28,50
23	"0121"	Żołnierze zasadniczej służby wojskowej	0*	27	27,00
24	"4223"	Telefoniści	8	210	26,35
25	"7424"	Plecionkarze, szczotkarze i pokrewni	3	78	25,89
26	"2111"	Fizycy i astronomowie	1	24	24,00
27	"7434"	Kuśnierze i pokrewni	8	171	21,47
Ogółem			69854	145261	2,08
Tabela uwzględnia zawody, w których liczba osób bezrobotnych była >10, liczba ofert pracy <100, natomiast wskaźnik - liczba osób bezrobotnych na 1 ofertę pracy przekraczał 20.					
* W zawodach, w których nie występowała żadna oferta pracy, dla prezentacji wskaźnika przyjęto, że występuje jedna.					

7. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

W tej części raportu przedstawione zostaną zestawienia zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych. Zawód deficytowy jest rozumiany jako ten, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie, niż liczba osób poszukujących pracy. Zawód nadwyżkowy to taki zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie, niż liczba poszukujących pracy. Dla wskazania tych zawodów obliczany jest wskaźnik intensywności nadwyżki / deficytu w danym zawodzie wyliczany jako udział średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie w danym półroczu do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w danym półroczu. Najmniejsza wartość wskaźnika to 0 (dla zawodów, w których nie ma żadnych ofert pracy), zaś największa nie jest określona. Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

$WIN/D < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,

$0,9 \leq WIN/D \leq 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku),

$WIN/D > 1,1$ to zawody deficytowe.

Ze względu na to, że bardzo trudne jest uogólnianie informacji nt. 392 profesji, które były podstawą opracowania monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych kompletna lista zawodów deficytowych z zastosowaniem wskaźnika zaproponowanego w metodologii ministerialnej znajdzie się w aneksie tabelarycznym. Umieszczenie tam listy zawodów pozwoli każdemu zainteresowanemu samodzielnie odnaleźć interesujące go informacje.

7.2 Zawody deficytowe

Poniższe 2 tabele zawierają listę zawodów, które cechowały się wskaźnikiem deficytu przekraczającym wartość 1,1. Dodatkowo, by mieć pewność, że o klasyfikowaniu do grupy zawodów nie zdecydowała pojedyncza oferta pracy lub dwie oferty, przy braku osób bezrobotnych zostało nałożone dodatkowe kryterium ilościowe. Liczba ofert pracy dla całego województwa musiała być większa niż 20.

Wśród zawodów określanych mianem deficytowych znalazło się 55 zawodów. Zawody zostały podzielone na 3 grupy. W pierwszej znalazły się zawody, które zarówno w 2005 jak i 2006 wskazywane były jako deficytowe. W drugiej i trzeciej grupie znalazły się zawody, które w 2006 roku wskazywane były jako deficytowe, lecz w 2005 znalazły się w grupie zawodów zrównoważonych lub nadwyżkowych. Prezentacja w takim układzie spowodowana była tym, że zmiany na rynku pracy nie przebiegają nagle, zatem miara wskazująca na to czy dany zawód uznać za deficytowy lub nadwyżkowy powinna cechować się stabilnością wskazań.

Tabela . Lista zawodów deficytowych, dla których wskaźnik deficytu w 2006 i 2005 > 1,1								
lp.	Kod grupy	Nazwa grupy zawodów	Bezro- botni	oferty pracy	liczba ofert pracy na 1 bezro- botnego	bezro- botni >12 mies.	wskaźnik deficytu	
							2005	2006
1	"4142"	Kodowacze i korektorzy	2	154	76,9	100,0%	28,857	30,800
2	"3442"	Urzędnicy do spraw podatków	3	72	24,0	66,7%	44,000	14,400
3	"2351"	Specjaliści metod nauczania	4	36	9,0	75,0%	2,800	12,000
4	"8291"	Operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyf.	74	591	8,0	36,5%	3,783	7,036
5	"4113"	Operatorzy wprowadzania danych	11	47	4,3	36,4%	1,313	5,222
6	"4211"	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	277	1183	4,3	48,4%	3,590	3,163
7	"3482"	Pracownicy bibliotek i informacji naukowej	43	210	4,9	30,2%	2,385	2,877
8	"2431"	Archiwiści i muzealnicy	39	123	3,2	28,2%	2,000	2,796
9	"8232"	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	54	171	3,2	55,6%	2,213	2,552
10	"5142"	Osoby do towarzystwa	6	32	5,3	16,7%	6,636	2,462
11	"9312"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	430	1189	2,8	54,0%	2,372	2,437
12	"2132"	Programiści	17	55	3,2	23,5%	2,343	2,292
13	"9141"	Gospodarze budynków	1890	4164	2,2	54,7%	1,735	2,207
14	"3122"	Operatorzy sprzętu komputerowego i pokrewni	25	83	3,3	52,0%	1,100	2,184
15	"9142"	Myjący pojazdy i szyby	26	79	3,0	46,2%	1,524	2,026
16	"8334"	Operatorzy wózków podnośnikowych	105	280	2,7	44,8%	1,122	2,000
17	"3476"	Animatorzy kultury	19	66	3,5	21,1%	1,861	1,886
18	"7124"	Robotnicy budowy dróg i pokrewni	165	407	2,5	47,3%	1,359	1,858
19	"3431"	Pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni	940	2096	2,2	33,3%	1,933	1,855
20	"3151"	Inspektorzy budowlani, przeciwpożarowi i pokrewni	15	22	1,5	60,0%	1,429	1,833
21	"9161"	Ładowacze nieczystości	18	28	1,6	50,0%	5,700	1,647
22	"9211"	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie i pokrewni	76	127	1,7	51,3%	1,762	1,568
23	"1223"	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej w budownictwie	23	56	2,4	52,2%	1,700	1,514
24	"7133"	Tynkarze i pokrewni	105	202	1,9	39,1%	1,153	1,508
25	"2359"	Specjaliści szkolnictwa i wychowawcy gdzie indziej niesklasyfikowani	146	321	2,2	37,7%	1,116	1,459
26	"2455"	Producenci, organizatorzy produkcji filmowej i telewizyjnej, reżyserzy, aktorzy i pokrewni	17	51	3,0	35,3%	3,294	1,378
27	"3311"	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	92	92	1,0	64,1%	1,146	1,296
28	"7346"	Drukarze sitodrukowi i pokrewni	10	24	2,4	10,0%	3,125	1,200
29	"7129"	Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	162	208	1,3	43,2%	1,314	1,156
30	"7421"	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	58	54	0,9	46,6%	2,174	1,125
31	"5113"	Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek	30	37	1,2	13,3%	2,114	1,121
32	"2234"	Farmaceuci	11	31	2,8	36,4%	1,500	1,107

Tabela . Lista zawodów deficytowych, dla których wskaźnik deficytu w 2006 WD>1,1, a w 2005 0,9≤WD≤1,1 (cd. Tabeli)

lp.	Kod grupy	Nazwa grupy zawodów	bezrobotni	oferty pracy	liczba ofert pracy na 1 bezrobotnego	bezrobotni >12 mies.	wskaźnik deficytu	
							2005	2006
33	"8231"	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy	50	115	2,3	48,0%	0,982	2,018
34	"8111"	Operatorzy maszyn górniczych i pokrewni	63	211	3,4	31,8%	1,085	1,901
35	"7212"	Spawacze i pokrewni	385	842	2,2	44,4%	0,982	1,648
36	"4111"	Sekretarki	334	544	1,6	41,0%	0,911	1,499
37	"5159"	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	415	978	2,4	34,5%	1,072	1,259
38	"3432"	Księgowi	600	588	1,0	58,5%	0,906	1,151

Tabela . Lista zawodów deficytowych, dla których wskaźnik deficytu w 2006 WD>1,1, a w 2005 WD<0,9 (cd. Tabeli)

39	"5149"	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	1	101	101,0	0,0%	0,000	101,0
40	"5151"	Strażacy	13	42	3,2	53,9%	0,100	4,200
41	"3472"	Prezenterzy, inspicjenci i pokrewni	5	27	5,4	20,0%	0,250	2,700
42	"8229"	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych gdzie indziej niesklasyf.	13	44	3,4	15,4%	0,533	2,200
43	"7122"	Betoniarze	458	1106	2,4	47,6%	0,810	2,177
44	"4213"	Asystenci usług pocztowych i telekomunikacyjnych	58	73	1,3	58,6%	0,167	2,086
45	"7224"	Szlifierze narzędzi i polerowacze metali	17	30	1,8	47,1%	0,882	1,875
46	"8143"	Operatorzy urządzeń do produkcji papieru	55	82	1,5	61,8%	0,600	1,674
47	"4191"	Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	4331	6093	1,4	47,2%	0,894	1,546
48	"8221"	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów farmaceutycznych, kosmetycznych i sanitarnych	12	25	2,1	50,0%	0,556	1,471
49	"8282"	Monterzy aparatury, maszyn i sprzętu elektrycznego	66	84	1,3	50,0%	0,544	1,377
50	"7214"	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	136	212	1,6	52,2%	0,878	1,277
51	"8323"	Kierowcy samochodów ciężarowych	749	1318	1,8	48,2%	0,687	1,275
52	"4131"	Magazynierzy i pokrewni	1347	1938	1,4	52,6%	0,775	1,267
53	"5133"	Pracownicy domowej opieki osobistej	264	179	0,7	67,8%	0,656	1,243
54	"2341"	Nauczyciele szkół specjalnych	13	27	2,1	23,1%	0,667	1,227
55	"8333"	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	127	173	1,4	48,0%	0,786	1,185

Tabela obejmuje tylko grupy zawodów, w których w 2006 roku zgłoszono więcej niż 20 ofert pracy

Z punktu widzenia zaprezentowanych kryteriów na regionalnym rynku pracy udało się zdiagnozować następujące zawody deficytowe:

- Kodowacze i korektorzy
- Urzędnicy do spraw podatków
- Specjaliści metod nauczania
- Operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani
- Operatorzy wprowadzania danych

- Kasjerzy i sprzedawcy biletów
- Pracownicy bibliotek i informacji naukowej
- Archiwiści i muzealnicy
- Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych
- Osoby do towarzystwa
- Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni
- Programiści
- Operatorzy sprzętu komputerowego i pokrewni
- Myjący pojazdy i szyby
- Operatorzy wózków podnośnikowych
- Animatorzy kultury
- Robotnicy budowy dróg i pokrewni
- Pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni
- Inspektorzy budowlani, przeciwpożarowi i pokrewni
- Ładowacze nieczystości
- Robotnicy pomocniczy w rolnictwie i pokrewni
- Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej w budownictwie
- Tynkarze i pokrewni
- Specjaliści szkolnictwa i wychowawcy gdzie indziej niesklasyfikowani
- Producenci, organizatorzy produkcji filmowej i telewizyjnej, reżyserzy, aktorzy i pokrewni
- Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy
- Drukarze sitodrukowi i pokrewni
- Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
- Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni
- Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek
- Farmaceuci
- Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy
- Operatorzy maszyn górniczych i pokrewni
- Spawacze i pokrewni
- Sekretarki
- Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani
- Księgowi

7. 2 Zawody nadwyżkowe

Zawody nadwyżkowe to te, które nie znajdują zapotrzebowania (z punktu widzenia występujących w urzędach pracy ofert) na regionalnym rynku pracy. Wśród zawodów nadwyżkowych prezentowane są tylko te, które cechowały się całkowitym brakiem ofert. Do zawodów nadwyżkowych należą:

- Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej
- Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby
- Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni
- Przygotowywacze włókna i przędzarze
- Marynarze i pokrewni
- Technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni
- Technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni
- Dietetycy i żywieniowcy
- Operatorzy maszyn i urządzeń do przetwórstwa owoców, warzyw, nasion oleistych i pokrewni
- Matematycy i pokrewni
- Operatorzy maszyn i urządzeń przemysłu tytoniowego
- Tkacze, dziewiarze i pokrewni
- Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni
- Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców
- Rolnicy produkcji roślinnej
- Maszynistki i stenografowie
- Higieniści
- Kierownicy pociągów, konduktorzy i rewizorzy
- Technicy technologii żywności
- Filozofowie, historycy i politolodzy
- Maszyniści kolejowi i metra
- Jubilerzy, złotnicy i pokrewni
- Żołnierze zasadniczej służby wojskowej
- Telefoniści
- Plecionkarze, szczotkarze i pokrewni
- Fizycy i astronomowie
- Kuśnierze i pokrewni

Podsumowanie

Z raportu jednoznacznie wynika, że nastąpiła wyraźna poprawa sytuacji na rynku pracy, która swe źródło znajduje się w utrzymującej się dobrej koniunkturze gospodarczej. W 2006 roku ze statystyk powiatowych urzędów pracy odeszło 32 806. Skala odpływu była przeszło dwukrotnie większa niż w 2005 roku. W porównaniu do roku poprzedniego w Małopolsce bezrobocie spadło o 2,4%. Rok 2006, to najlepszy rok od wielu lat. W Polsce granica bezzatrudnieniowego wzrostu PKB wynosi 4,2%. Przy przekroczeniu tej granicy wzrostu PKB następują zmiany na rynku pracy przejawiające się wzrostem zatrudnienia. W 2006 roku wzrost PKB wyniósł 5,8% i znacząco oddziaływało na rynek pracy. Znaczący wpływ na spadek bezrobocia miała również migracja do niektórych krajach Unii Europejskiej.

Poprawa sytuacji na rynku pracy w coraz większym zakresie dotyczy osób, które mają utrudniony dostęp do rynku pracy. W sytuacji poprawy koniunktury gospodarczej w pierwszej kolejności zatrudnienie znajdują osoby o lepszych kwalifikacjach i bardziej aktywne. Utrzymywanie się dobrej koniunktury gospodarczej powoduje szansę na znalezienie zatrudnienia dla osób w gorszej sytuacji. W 2006 roku ubytek osób bezrobotnych pod względem płci był dużo bardziej zrównoważony niż w 2005 roku. Liczba kobiet, które odeszły ze statystyk w 2006 roku była przeszło 3 razy większa od tej, która statystyki opuściła rok wcześniej. Podobnie rzecz się miała z osobami bezrobotnymi dłużej niż 12 miesięcy. Zawodami, w których spadek udziału osób bezrobotnych dłużej niż 12 miesięcy był większy od spadku udziału bezrobotnych ogółem w danym zawodzie były takie kategorie jak: bez zawodu, ślusarze i pokrewni, mechanicy pojazdów samochodowych, murarze i pokrewni, robotnicy przy pracach prostych w przemyśle, technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni, mechanicy - monterzy maszyn i urządzeń, technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni, fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni, dietetycy i żywieniowcy, ustawiacze-operatorzy obrabiarek skrawających do metali, agenci do spraw sprzedaży (handlowcy) oraz specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani. Logika wprowadzania reform zasadza się na dokonywaniu ich w momencie najlepszej koniunktury, gdyż trafiając na podatny grunt mają największe szanse powodzenia. Z tego powodu, różnorodne programy adresowane do grup w najgorszej sytuacji na rynku pracy (np. kobiety, czy osoby długotrwale bezrobotne) powinny być podejmowane teraz. Osoba, po uzyskaniu wsparcia, ma dużo większe szanse na znalezienie i utrzymanie pracy wtedy, gdy pracodawcy licznie poszukują pracowników.

W 2006 roku wzrost PKB wyniósł 5,8%. Motorami wzrostu wg GUS były takie sekcje jak: budownictwo, przetwórstwo przemysłowe oraz handel i naprawa pojazdów. Dane z PUP

oraz wyniki przeprowadzonych przez PUP badań wskazują na te same sekcje, jako te, które rozwijają się najszybciej. W trzech wymienionych branżach miał miejsce największy ubytek osób bezrobotnych, największy napływ ofert pracy oraz pracodawcy zgłosili największe plany zatrudnieniowe na rok 2007. Wśród zawodów w ramach poszczególnych sekcji można wymienić: budownictwo (murarze i pokrewni, robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym, cieśle, stolarze budowlani i pokrewni, malarze budowlani i pokrewni oraz technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni), usługi (sprzedawcy i demonstratorzy, krawcy, kapelusznicy i pokrewni, kucharze, piekarze, cukiernicy i pokrewni oraz kelnerzy i pokrewni) oraz przetwórstwo przemysłowe (ślusarze i pokrewni, robotnicy przy pracach prostych w przemyśle, mechanicy - monterzy maszyn i urządzeń, elektromonterzy, technicy mechanicy oraz ustawiacze-operatorzy obrabiarek skrawających do metali). Powiatowe urzędy pracy w jak największym zakresie powinny starać się dostosować swoją ofertę szkoleniową dla potrzeb wymienionych branż. Szkolenia powinny być adresowane zarówno dla osób, formalnie legitymujących się danym zawodem (celem aktualizacji umiejętności) oraz osób, które okupują zawody, na które nie występowało żadne zapotrzebowanie ze strony pracodawców (celem przekwalifikowania się). Szkolenia dla osób długotrwale bezrobotnych powinny być wzbogacone o formy pomocy umożliwiające aktywizację.

Na małopolskim rynku pracy rośnie zapotrzebowanie w następujących grupach zawodów:

- **Zawody „ery społeczeństwa informacyjnego”:** programiści, pracownicy informacji naukowej, korowacze - ankietrzy, specjaliści w dziedzinie nauczania,
- **Budownictwo i branże okołobudowlane:** murarze, betoniarze, robotnicy budowlani, stolarze budowlani, malarze budowlani, zbrojarze-brukarze, pracownicy budowy dróg,
- **Obróbka metali, mechanika maszyn i urządzeń:** operatorzy maszyn i urządzeń, spawacze, mechanicy samochodowi,
- **Usługi bezpośrednie:** kasjerzy, sprzedawcy, opiekunowie dzieci i osób starszych,
- **Usługi pośrednie i inne:** farmaceuci, sekretarki, pracownicy biurowi i administracyjni, gospodarze budynków, kierowcy samochodów ciężarowych.

Pracodawcy wskazują na luki kompetencyjne wśród pracowników. Badania prowadzone wśród pracodawców ujawniają potrzebę rozwijania następujących kompetencji i kwalifikacji:

- **Specjalistyczne umiejętności praktyczne i uprawnienia w danej dziedzinie,** np.: obsługa kas fiskalnych, wózków widłowych, dźwigów, uprawnienia budowlane;
- **Znajomość języków obcych,** w szczególności wśród pracowników sektora usługowego, księgowości i finansów, turystyki, handlu i kultury;
- **Umiejętności interpersonalne** - obsługa klienta, sprzedaż bezpośrednia;

- **Szybkie czytanie i przyswajanie wiedzy (w tym rozumienie tekstu)** - w szczególności dla pracowników sektora usług niematerialnych;
- **Obsługa aplikacji komputerowych** stosowanych w danych branżach.

Znaczna część wymienionych umiejętności winna być wykształcona jeszcze w trakcie procesu edukacyjnego. Tendencje na rynku pracy wynikające z raportu wskazują na potrzebę rozwoju kształcenia ustawicznego oraz zachęcania uczniów do wyboru kierunków kształcenia technicznego. Największy udział wśród bezrobotnych absolwentów odnotowano w zawodach związanych z kierunkami ekonomicznymi i zarządzaniem. Osoby młode trafiające do rejestrów bezrobotnych, chociaż są znacznie lepiej wykształceni niż pozostałe kategorie bezrobotnych, nie mogą podjąć zatrudnienia, gdyż brak im wymaganego doświadczenia. Programy wsparcia adresowane do tej grupy winny być zatem ukierunkowane na stworzenie warunków dla nabycia doświadczenia zawodowego w środowisku pracy. Wsparcie to jednak winno być aktywnie promowane, tak by było rzeczywistą alternatywą dla wyjazdu zagranicznego.

Grupa zawodów nadwyżkowych koncentruje te zawody, na które brak jest zapotrzebowania. Osoby, którą są zarejestrowane w tych zawodach powinny zostać przekwalifikowane celem zdobycia zawodu ułatwiającego znalezienie pracy. Kierunki przekwalifikowania może być wyznaczony w oparciu o listę zawodów deficytowych.

Prezentowane zestawienia dotyczące zawodów deficytowych i nadwyżkowych obarczone są błędem, który wyniki analiz prezentuje w dużo gorszym świetle niż ma to miejsce w rzeczywistości. Opracowanie o zawodach w większości sporządzane jest na podstawie statystyk powiatowych urzędów pracy o osobach bezrobotnych i ofertach pracy, które nie są danymi rzetelnymi. Dzieje się tak, gdyż oferty pracy, które napływają do urzędów stanowią tylko część tych, które pojawiają się na rynku. W przypadku osób bezrobotnych zaburzenie ma dwojaki charakter; część osób w urzędach pracy nie rejestruje się wcale, gdyż wydaje im się to bezcelowe (perspektywa szybkiego znalezienia pracy, brak możliwości pomocy ze strony urzędu pracy), część rejestruje się, mimo tego, że pracuje w ramach tzw. szarej strefy. Szara strefa w największej mierze dotyczy branż: budowlanej oraz hoteli i restauracji oraz aktywności związanej pomocy domowej (opieka nad dziećmi i osobami starszymi, korepetycje etc.). O występowaniu szarej strefy należy szczególnie pamiętać, gdy porównywana jest liczba ofert pracy i osób bezrobotnych w wymienionych branżach. Może się okazać, że bezrobotni występujący w rejestrach, zaangażowani w szarą strefę nie wykazują w rzeczywistości gotowości do podjęcia zatrudnienia, a co za tym idzie nie są bezrobotnymi. W takich okolicznościach sytuacja pracodawców poszukujących pracowników

jest dużo trudniejsza, niż wynikałoby to ze statystyk. Rozwiązanie tego problemu powinno się odbyć na poziomie krajowym poprzez zmianę ustawodawstwa oraz obniżenie kosztów pracy, które zachęci do wyjścia z szarej strefy. Ze względu na fakt, że oferty pracy, które trafiają do pośrednictwa powiatowych urzędów pracy stanowią tylko część wszystkich ofert pracy oraz ze względu na znaczne zaangażowanie bezrobotnych w szarej strefie zaprezentowana sytuacja w poszczególnych zawodach może być dużo lepsza, niż wynikałoby to z raportu. Bezdyskusyjna w tym kontekście jest poprawiająca się sytuacja na rynku pracy, która dokonuje się za sprawą rozwoju gospodarczego, ale dotyczy tylko niektórych grup zawodowych. Ponadto, w sytuacji zmniejszającej się dynamicznie liczby osób bezrobotnych oraz wzrastającej liczby ofert pracy, możemy mówić o przekształcaniu się rynku pracy w rynek pracownika, na którym to pracownik ma możliwość wyboru najatrakcyjniejszej oferty pracy spośród wielu dostępnych w danym zawodzie. Tezę tą zdają się potwierdzać liczne doniesienia o trudnościach pracodawców ze znalezieniem pracownika.